DIARI CATALÀ DE Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona [Edició vespre 1 pta. mes / Edició matí. 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »
Fascicul de 80 números. . 90 céntims

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració Carrer d'Escudellers, 10 bis, entresòl (PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA: Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 154

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les dues de la matinada.

Any XXI núm. 4,498 — Barcelona: Dissapte 25 de novembre de 1911 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: St. Gonzalo, bis.—Sta. Caterina d'Alexandria, vg. y mr.

Sant de demà: Els Desposoris de Ntra. Sra.—**Quarenta hores:** A la iglesia parroquial de Ntra. Sra. de la Mercè y St. Miquel Arcàngel. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.—**Demà:** A la iglesia de Monte-sió, de Religiosos Dominiques.—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. de Betlhem, a ses iglesia.—**Demà:** Ntra. Sra. de los Grace e a St. Pere.—**Missa d'avuy:** Oct. de la Dedicació de la Catedral de Barcelona.—**La de demà:** Els Desposoris de la B. Verge Maria; d. blanch.—**Adoració nocturna:** Avuy, 25. Torn de Sant Antoni de Padua.

Observatori Meteorològich de la Universitat. - Director: E. Alcobé.—25 de novembre

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarde. — Barómetre a 0° y al nivel del mar: 759'0; 757'7. — Temperatures: Máxima, 25'2 sol; 16'0 ombra; Mínima 8'8 ombra; 6'7 refl. — Temperatura a l'ombra: 1[illegible]. — Pluja a les 24 hores: 5'50. — Aigua evaporada en millimetres: 2'82. — Graus d'humitat: 77; 00.—Direcció del vent: E.; S[illegible] —Velocitat del vent: [illegible] k.—Estat del cel: nuvolós.—Núvols. Classes: C. A.; E. N.—Cantitat: 9'5; 9'4.
Sortida del sol: 6'50.—Posta: 4'26.—Sortida de la lluna: 10'23 m.—Posta: 6'32 n.

Sastrería LA MODA INGLESA
PLAÇA SANTA AGNA, 25 (cantonada Archs)
Aquest modern establiment ofereix a la seva clientela y al públich, un espléndit assortit d'altes novetats pera la temporada d'hivern, acabades de rebre. TRAJOS y CABANS desde 40 a 125 pessetes; pantalons novetat de 14 a 40 ptes. Els treballs d'aquesta casa son sempre de lo més elegant y perfecte. — Exposició permanent ab preus marcats, módichs y fixes. — Se confeccionen trajos en 10 hores. — Casa de confiança.

TREBALLS FOTOGRÁFICHS
Unica casa que, ab conciencia, revela, tira positius, ampliacions, catàlechs, &. Cuyàs. Paradís, 10, 2.ón damunt C. Excursionista.

REUMA Se cura rápidament. Pelayo, 40. De 3 a 4

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

COLEGI DE CATALUNYA
BAIX L'ADVOCACIÓ DE NOSTRA SENYORA DE MONTSERRAT
Benehit especialment per S. S. el Papa Lleó XIII
Dirigit per les professores donya Josepha, donya Francisca, donya Remey y donya Carme Ferran, ab la cooperació de distingits professors. Director espiritual.
Mitg pensionistes y externes. Espayosos patis d'esbarjo, Clarís, 31, pral. y primera

ANONIMA Claudi Duran
Construccions "MONIER"
Barcelona. — Ronda Sant Pere, núm. 44, baixos
Director tecnich: Don Claudi Durán Ventosa, arquitecte
Aquestes construccions, que per llur durada, lleugeresa y impermeabilitat, no tenen rival, se recomanen molt especialment als senyors enginyers o fabricants, pera substituir ab ventaja y economía els dipósits de zinch, plom o ferro en llurs diverses aplicacions industrials, y als Ajuntaments y agricultors pera'ls dipósits de gran capacitat, en substitució dels fabricats ab mamposteria y rajoles, destinats al proveiment d'aigües de les poblacions y pera regar els camps, empleantse ab éxit cada día superior aquet sistema, en canonades de gran diámetro ab diferentes pressions, pera conduccions y canalitzacions d'aigües.
Constitueix una especialitat de la casa la construcció de safreigs transportables, banyeres, aigües, serpentins, etc., molt económichs y forts.
Telèfon en el despatx, número 1855 y en els tallers, número 3303

PEUGEOT
250 pessetes
Representants exclusius:
F. S. ABADAL Y C.ª - Aragó, 239 al 245

NERVIS La *epilepsia, histerisme, convulsions, vertiches, tremolors, rodaments de cap, insomnis, migranya, neuralgies rebeldes, palpitacions de cor, desvaneixements, aufech, pérdua de memoria* y demés accidents nerviosos, se curen sempre prenent l'acreditat ELIXIR BERTRAN.
Venda: Farmacia Bertrán, P. Junqueres, 2

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C
Marbres Pedras Fustas — Ronda Sant Pere 8 — Construcció Decoració

Futurs de coto A. Gabarró García, Claris, 6. Telèfon 2.694. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin follet explicatiu y detalls.

Dr. DOLCET, oculista PELAYO, 3. — De 12 a 1 y de 4 a 6.

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa. Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9

SANATORI pera tuberculosos y pretuberculosos. Alt. 750 metres. Olost de Llusanés (prop Vich). Direcció: Bruch, 114, BARCELONA

CONTRAST

Es curiós, al passar els ulls per la ressenya del banquet «ministerial», notar el contrast que ofereixen els parlaments dels senyors Romanones y Canalejas,—els caps de brot que sintetisen els dos caires del partit.

El senyor Comte—hereu den Romero Robledo—se'ns presenta tal com es. Y tot aparentant rebutjar el mal sentit que puguin donar a la paraula aquells que el califiquen d'electorer, el justifica al cap d'uns instants ab la més frescal desprensió afirmant que, pera organisar els partits, el moment més oportú es aquell en que s'ocupa'l poder «perque's compta ab tots els elements y SE POT FAVORIR ALS AMICHS».

Tot el discurs del senyor Comte està fet en aquest tò, diguemne «pràctich». Algú'n diria cínich: tan se val.

El senyor Romanones, en l'actual situació, ve a ser la mà esquerra, però una mà esquerra que no's refusa a abanyarse fins arrán dels empedrats—y si convé més encara—com la de tot home que no posseint una gran mentalitat, la supleix ab la picardía. Ell va a la seva y hi arriba sovint. Ab això ja'n té prou per semblar una força y adhuch per serho. Tot es relatiu en aquest món. Y allà hont la política no ha pogut abandonar encara certs camins tortuosos; allà hont s'han desfet situacions pel procediment anomenat del «papelito» y se n'han improvisat pel del parentiu o la casualitat, homes com el senyor Romanones representen un valor imprecisable. Es per això que'l mateix senyor Comte en el mateix discurs en que parlava de «favorir els amichs», ha pogut classificarse a sí mateix entre «els alts».

Les habilitats pràcticques del senyor Romanones, contrasten ab les idealitats somnioses del senyor Canalejas. Dúes coses caracterizen el discurs del senyor president del Consell de ministres: la arrogancia en el tò general y les rectificacions de criteri. Y lo que serveix d'aglutinant a n'aqueixos dos elements, disstintlant el contrast que ofereixen entre sí, es una pseudo-elevació de conceptes y una mena de vanitat mal dissimulada.

El senyor Canalejas reconeix algun dels seus errors, sobretot en lo que's refereix a les seves relacions ab els elements republicans. Y hi hà un punt en que'ls arriba a retreure les mercès que els ha fetes y ells han acceptades. Potser lo correcte hauría estat que ni'ls uns ni'ls altres hagussin solicitat la concessió ni l'altre—si's tractava únicament de mercès—ella l'hagués otorgada. Però al cap d'avall, ja es prou que'l senyor Canalejas confessi l'erro en aquest punt, com també en el del visible fracàs de la supressió de consums, problema al qual, segons confessió propia, «no ha pogut concedir la deguda atenció».

Aquest detall es eloqüentíssim y pinta tot un caràcter: de manera que s'ha acordat una reforma de tanta trascendencia com es la supressió dels consums y després s'ha de confessar que no s'hi ha pogut dedicar l'atenció deguda. ¿No's podía preveure abans, això? ¿No ho havíem previst nosaltres quan dèyem al senyor Canalejas lo que ara diu ell, o sigui que'ls organismes encarregats de implantar la reforma, no estaven en situació de ferho? Donchs ¿a què llençarse a una aventura que forçosament havía de fracassar?

Lo que hi hà, tant en això com en els mals resultats de la política de concessions y componendes seguida ab els elements republicans y socialistes, des de'ls més sensats fins als professionals del escándol y el desordre, es un excés d'idealisme sense base en la realitat. Y aquí tornem al contrast ofert en el dinar ministerial pels discursos dels dos homes que representen els caires vistents del partit: l'un tot habilitat y esperit pràctich en el sentit més vulgar del mot; l'altre tot idealitat somnioса, sense una base ferma que la pugui sostenir.

Algú dirà: tal vegada l'un podría ser el complement de l'altre y arribar entre'ls dos a constituir una garantía de bon govern. Per assolir aquest resultat, caldría que l'esperit pràctich de l'un fos susceptible de ser aplicat—cosa que dubtem—a funcions més elevades y que'ls idealismes de l'altre tinguessin un fonament sòlit que'ls immunisés contra els cambis d'humor produits per les sorpreses de realitats no previstes y complicacions no sospitades.

Ab aquest discurs ha volgut en Canalejas assegurarse, sobretot, la quefatura del partit, però'l banquet mateix n'ha sigut una negació per l'absencia dels moretistes y el silenci dels montoristes. Si'l senyor Canalejas fos el quefe reconegut del partit liberal hi hauría hagut al Hotel Ritz els senyors Moret y Montero Rios. No hi eren. El banquet no ha sigut del partit liberal, sino del partit canalejista, ab la presencia den Romanones que, sabent que no pot ésser may el quefe del partit, ha volgut acostarse al grupu més gros, asseguranse la colaboració de la tarragada dels casinos y comitès ab promeses de colocacions y gangues.

***

Mes, com dèyem, hi hà hagut en el discurs del senyor Canalejas, fonamentada sobre declaracions democràtiques, una nota de governamentalisme, de respecte y consideració a la lley y a l'autoritat: una mena de desafiament als republicans revolucionaris, ab càntichs d'anyorança als evolutius com en Castelar y en Salmerón.

Heusaquí tota la importancia del discurs del senyor Canalejas. Però, ¿hi hà ningú que estigui cert de que a n'aquestes hores no pensa claudicar el senyor Canalejas? Es la inconstancia personificada; la indecisió feta política. Panell es en Moret que volta segons el vent que bufa: en Canalejas arriba a votar sense vent. Com la cremallera dels grills, necessitaría un frè que no'l deixés desdir may de la feina feta. Les seves promeses son firmes sobre l'aigua.

POL.

La conferencia den Puig

El nostre Dionís Puig, que compartim, com certes teories d'acció política ab «La Publicidad», donarà, com ja saben nostres llegidors, una conferencia a la Lliga Regionalista sobre la qüestió de Llivia.

Un diputat francès, M. Bruze, molt íntim de M. Delcassé, l'home de les entremaliadures internacionals, vensut—cal dirho ben alt—per en León y Castillo, o per les circunstancies al firmar el tractat de 1904, entre Espanya y França, ha llençat a volar la idea d'anexionar Llivia a la vehina República pera arrodonir la frontera cerdana.

Llivia es un troç de terra espanyola ficada dintre França y unida a Espanya per una carretera neutral: una mena de paella. La historia d'aquesta anomalía de frontera es ben curiosa: es un troç de la historia d'Espanya digna de ésser coneguda; una demostració de còm ens han tractat sempre'ls francesos y d'un engany que si Espanya fos forta portaría encara qüestions importantíssimes a la resolució de la diplomacia o de les armes.

En Dionís Puig ne sab la intimitat d'aquesta historia y la explicarà als socis de la Lliga, ab aquella frase gràfica, pintoresca, enèrgica, que fa del conferenciant un dels homes més atractius y més originals de l'actualitat catalana, per això sol ben notable si no ho fos més per ésser un revolucionari de la ciencia, un inquiet de les veritats admeses.

La conferencia den Puig té una doble actualitat: la que li donen les negociacions ab França y l'aprovació de la Mancomunitat Catalana. Avuy que Catalunya ressurgeix recobrant sa personalitat, ell surt en defensa d'un troç de nostra terra que volen arrebassarnos, com tants d'altres, y no reclama un altre troç que varen robarnos fa dos sigles y mitg per les badoqueries dels austriés y l'impericia y deixadesa dels seus representants, per no donarhi un altre calificatiu.

La conferencia den Puig pot ésser quelcom trascendental en la nostra historia, aixís com una mena de dictamen lletrat pera comensar un plet de restitució.

LLIGA REGIONALISTA
Avuy, dissapte, a dos quarts de deu del vespre
Conferencia pública per en DIONÍS PUIG
La qüestió de Llivia
- Els propòsits d'anexió per part de França. -
Pera major comoditat dels concurrents, se'ls entregaran reproduccions del plànol representatiu de la situació de LLIVIA dintre la Cerdanya.

GLOSARI

EPILECH

En lloch de la carta que ans d'ahir fingíem, don Emili Junoy donava ahir en «La Publicidad», sobre la nostra petita qüestió d'honestitat periodística, un article equivalent, menys precís tal vegada, però infinitament més hàbil, elegant y espiritual.

Si jo tingués la susceptibilitat de que ell parla, trobaría encara segurament, en aquesta explicació correctíssima, alguna cosa a redir. Suscitaría, per exemple, la qüestió de si la paraula «analogía» vol dir lo mateix quan se pren la definició del diccionari que quan se la troba escrita ab tres punts suspensius al devant.

Negaría'l dret a parlar encara, en algún punt, «d'impresió personal», quan se tracta de quelcom elemental y objectivament apreciable.

Y tal volta somriuría amargament al sentir parlar d'una «carrera literaria entre flors», «desconeixedora dels torments de la crítica»... Els meus amichs, de tot això, en saben alguna cosa. També ne podrien saber alguna'ls mateixos anals de «La Publicidad», d'ensà del jorn en que, a mos disset anys, a l'endemà de mon primer article, me calía sofrir —coents pera ma sensibilitat infantina, —els insults d'un de sos redactors, a qui Deu hagi perdonat, fins ara mateix, a través de les omissions y de les paraules dels seus successors. Però esmentar literaríament propris rigors de fortuna es cosa d'elegiachs. Y el Glosador, d'elegies, no'n compondrà, mentres tinga vida y salut. «Tots els elegiachs,—deya Leconte de l'Isle—son uns canalles».

Y alguns detalls més podría justament subratllar, si fos susceptible. Però no'n soch, y contra lo que'l senyor Junoy sembla creure, a parelles mortificacions y injusticies aixís, ja hi soch foguejat. Lo important en el càs present es la explicació noble y clara del senyor Junoy; es la seva solemnial declaració, no solament de la originalitat del discurs de Girona, sinó de que contra aquesta originalitat may s'ha insinuat la menor sospita en les columnes de «La Publicidad».

Com devant la carta imaginaria de ahir, devant l'article d'avuy, devem inclinarnos. Afegint ara: Mercès!

***

En quant els profondíssims coneixedors de la literatura italiana, dels quals un excessiu escrúpol de modestia ens ocultà'ls noms, que desde Girona llençaren l'insidia, ¿què dirlos? No'ls podem dir res més, sinó que una altra vegada en que'l consistori d'aquells Jocs Florals ens fés l'honor de confiarnos el judici, procuraríem complàurels millor. Una altra vegada el Jurat serà menys difícil, y ells ja no tindràn motiu pera restarne descontents. Una altra vegada donarem accéssits.

XENIUS.

Per la Diputació Catalana

Conferencies sobre les Bases de la Mancomunitat.

El nostre bon amich y company don Jaume Bofill y Matas, avuy, a la nit, donarà una conferencia sobre la Mancomunitat Catalana en la Lliga Regionalista de Gracia, Salmerón, 93.

Comunicacions

Les comunicacions, de les quals donàvem compte en la ressenya de la sessió de la Diputació, son les següents:

Excm. Sr.:
La Junta Directiva de l'Associació Catalana d'Estudiants, en junta celebrada el dia 14 del corrent novembre acordà per unanimitat felicitarvos per l'aprovació del projecte de Mancomunitat Catalana, per son significat patriotich y per quant intenta establir l'implantació a Barcelona dels exàmens de Doctorat.

Barcelona, 17 de novembre de 1911.
El president, Estanislau Ruiz.
El secretari, Enrich Doménech Roura.
Excm. Sr. President de la Diputació Provincial de Barcelona.

—

Excm. Sr.:
Tinch l'honor de manifestar a V. E. que aquest Ajuntament ha acordat per unanimitat felicitar ab entusiasme als presidents de les quatre Diputacions catalanes per haver donat satisfactori acabament a la redacció de les bases pera la Mancomunitat Catalana, institució que tant ha de contribuir al desenrotllo y grandesa de nostra volguda Catalunya.
«Me complasch en felicitar a V. E. y a la corporació que tan dignament presideix, tant pels treballs brillantment realisats pera conseguir la finalitat perseguida, com per l'aprovació de les citades bases per la Diputació de Barcelona.
Deu guardi a V. E. molts anys.
Tortosa, 17 de novembre de 1911.
L'alcalde, Joan Oliver.
P. A. del E. A., el secretari, Enrich Sebastián.
Excm. Sr. President de la Diputació Provincial de Barcelona.

—

President de la Diputació de Girona al President de la de Barcelona. — Felicito entusiàsticament Diputació germana per l'aprovació Bases Mancomunitat, esperant poderli transmetre avuy noves mateix sentir d'aquesta. — President, Riera. (Porta la data del 6 novembre).

—

President de la Diputació de Tarragona al de la de Barcelona. — Agraeixo salutació y reb la mes coral enhorabona que prego trasmeti companys Diputació per aprovació bases Mancomunitat. Espero correspondre a tan grata nova el dia 21 en que seràn aprovades per aquesta Diputació. — President, Estivill. (Porta data 18 corrent).

—

Excm. Sr.:
La entitat Foment de Cultura, de la meva presidencia, en sessió d'ahir, va acordar per unanimitat aixecar al Excm. Cos Provincial de la seva digna presidencia la seva entusiasta felicitació y aplaudiment per l'acord referent a la Mancomunitat de les quatre Diputacions catalanes; fent vots pera que les bases tan feliçment aprovades per l'Assamblea de delegats de les mateixes Diputacions, ben prompte siguin lley.
Lo que, en cumpliment del acort, tinch l'honor de comunicar a V. E. pera son coneixement y demés efectes.
Deu guardi a V. E. molts anys.
Suria, 23 d'octubre de 1911.
El president, Joan Fàbrega.
Excm. Sr. President de la Diputació Provincial de Barcelona.

Cultura

Per la Higiene y per la Moral

L'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana ha publicat uns cartells pro higiene y moral propis per les Escoles de Catalunya a les quals s'acaben d'enviar

El text dels esmentats cartells es com seguix:

«Prometences escoltar:
No'm burlaré may dels desgraciats, que es propi de persones dolentes.
Protegiré tots els animals útils.
No escupiré a terra, que es costum molt lletja.
Posaré estimació als aucells y a les flors.
Aniré sempre ben endressat y polit.
No renegaré ni malparlaré y faré que no renegui ni malparli els altres.
Tindré cura de les coses dels altres com si fossin meves.
Estimaré ab veneració la propia llengua y la Patria.
Me rentaré ben sovint el cos, y cada día la boca.
No destruiré cap arbre ni cap planta.
Aborriré la crudeltat contra les bestioleres.
Tindré bons modos ab totes les persones.
Les faltes dels altres les judicaré ab indulgencia y les corretgiré ab bondat.
Diré sempre la veritat, que la mentida es aborrible.
No oblidaré may que tots els homes son germans sense diferencies de pobles, d'estaments, ni de races.
Estimaré als mestres dels qui rebo instrucció y el complement de la educació que'ls pares me donen.»

El president de l'Associació, nostre amich don Joseph Botey, ens diu que la referida entitat tindrà molt gust en enviar exemplars d'aquest patriòtich cartell a totes les entitats y escoles que ho demanin per escrit y ab segel de la societat a la Baixada de Santa Eularia, núm. 3, principal, domicili de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana.

—

Demà, diumenge, dia 26, a l'Academia Catòlica de Sabadell s'hi donarà la segona de les conferencies culturals del present curs.

Aquesta anirà a càrroch del nostre bon amich y company don Joaquim Folch y Torres, qui parlarà de qüestions artístiques.

Desde Madrid

Preocupacions den Canalejas

Bé n'ha tingut de fer de papers, poch airosos per cert, el quefe de la democracia espanyola desde que, al començar l'any 1910 va ésser cridat ab l'encàrrech de que formés ministeri. Ell ha sofert tota classe de divorcis ab la capritxosa opinió pública.

Quan no ha tingut enfront al partit conservador y a totes les dretes ab iniciatives inspirades per les camarilles dels Morotes, Burells y Moyas, s'ha girat contra la sufrida classe mitja, ab la reforma de consums y altres iniciatives econòmiques y legals que han obert un abim entre la representació de l'industria y'l comerç y l'esperit regional, ab la seva política sense orientacions financieres y ab marcada tendencia centralisadora.

Galopant y deixant sentir arreu la quissor de la fuetada ministerial, han passat dies d'esbojarrament perillosíssim, fins que la gravetat dels moments drarers ha imposat un frè a la política rumosa, y els qui poden y deuen li han senyalat al quefe de Govern el camí a seguir si volía continuar actuant de primer conceller de la Corona.

En Canalejas ha rectificat en bona part la seva política, desprenentse visiblement de l'antiga amiga la conjunció republicana-socialista; y heusaquí les males estones d'anyorança y al ensemps de terror a les passionals repressalies de la perillosa amiga ofesa en el seu amor propi, qui es coneixedora de les debilitats íntimes del ex-aliat espléndit y que havía sapigut trobar el punt flach del enamorat y romàntich demócrata.

El pànich que li ha entrat al pobre don Joseph li fa parlar diariament del atentat personal y fa que fassi amordaçar a la prempsa que pera injuriar a n'en Maura ha disfrutat de llibertinatge durant el Govern actual.

Aixís tenim al home enfront del republicanisme y abocat al conflicte més greu que's podía presentar a la seva gesta ministerial.

Cullera, qüestió franch-espanyola, intriga moretista, amenaça d'una virulenta campanya parlamentaria dels republicans,.. etc., etc.

No pot ésser. Ell se'n vol anar, però... ¿Còm?

Els rabadans de la majoria no toleren que tan prompte tornin els conservadors.

Els Moret, Romanones y Cobián estàn resolts a no concedir honors de quefe del partit liberal espanyol al actual president del Consell si abandona el Govern dient que no's pot realisar el programa de les majories parlamentaries.

Y l'home, que desitja anarsen pera tornar, no sab per ahont girarse.

¿Què fer? Aplaçar l'obertura de les Corts, com a primera providencia y callar No dirlos res als periodistes, y després... en Maura dirà.

F. C.

Madrid, 24 de novembre de 1911.

Geografía pirinenca

(A propòsit de la conferencia pública que donarà aquest vespre a la Lliga Regionalista en Dionís Puig.)

El nostre bon amich y company, en Dionís Puig, en sa conferencia d'aquesta nit, sobre la «Qüestió de Llivia», remoguda pel diputat francès M. Manel Brousse, al proposar l'anexió de Llivia a França farà referencies a l'orografía y a l'hidrología de les comarques pirinenques de La Cerdanya y del Rosselló. Hem considerat que no sería inoportuna una ovirada pel damunt d'aquelles gegantines serralades de montanyes y al fons d'aquelles xamoses valls tan celebrades pels admiradors de la bella Natura.

Son, la Cerdanya y'l Rosselló, dúes comarques perfectament delimitades pels accidents del terrer y per l'Historia: antigament era l'una el comtat del Rosselló, y era l'altra el comtat de Cerdanya.

Anem a entretenirnos enraonant de la seva delimitació natural orogràfica y hidrològica.

Una frontera natural

La Naturalesa ha posat una frontera ben assenyalada entre França y Espanya: la gran serralada pirenenca, extesa en direcció de ponent a orient, des de'l riu Bidasoa tocant al mar Atlàntich fins al estany de Salses y també fins al cap Cerverа al mar Mediterrani.

D'aquesta serralada, en l'actual qüestió, ens interessa la part que correspòn a Catalunya, començant a les alteroses montanyes Maleïdes, l'anomenat Pic de Aneto, damunt l'Arán.

Be's mereix una entretinguda explicació, perque ben especials son les circunstancies que la caracterisen.

El macís de la serralada segueix la seva direcció horitzontal de O. a E., passant per damunt del Arán y Pallars, per l'enlairada Pica d'Estats (3.141 metres), arredossant, en la seva vessant sud, a la vall d'Andorra, però al Puig-Colom o de Maranges, al damunt de la Cerdanya, tors la seva direcció cap al N. E., y per allí s'hi troba el Puig Montcalm (ratlla entre França y Andorra) (3.080 metres); baixa a la collada de Puigmorens (1.931 metres) s'enlaira a 2.921 metres pera assolir Puigcarlit, y, en la mateixa direcció, s'enlaira cap a França, servint de divisoria entre les comarques del Capcir y'l Conflent ab les montanyes de Madrés (2.453 metres) y ab la serralada de les Corberes que, tot anant a guaitar al estany de Leucata o de Salses, serveixen pera separar el Llenguadoc del Rosselló.

Es aquesta, una abrupta serralada, sense solució de continuitat, sense altra collada de pas fàcil, que la de Puigmorens; es una veritable muralla que incomunica els pobles de l'una y de l'altra vessant.

Una serralada catalana

Enfront d'ella, al sud, hi hà, identicament oposada, una altra grandiosa serralada de montanyes, que es l'espinada de la terra catalana. Ens referim a la que, arrencant de Cap Cerverа (Portbou), al Mediterrani, segueix de E. a O. horitzontalment, primer ab el nom de serra de les Alberes, segueixen els pichs de Roch Colom y Costabona (2.464 metres) pels indrets de Camprodon, (allí hi arrenca la serralada secundaria del Canigó, que avença alterosa sobre la plana rossellonesa). Seguint cap a Ponent la gran serralada se troba el Pich d'Eyne (2.786 metres), el tan conegut Puigmal (2.909 metres), y aquí, al enfront mateix del Puig de Maranges (de l'altra serralada d'enfront), la nostra serralada també's torç cap al S. O.; s'abaixa, originant la collada de Tosses, y altra volta s'alça macissa y imposanta, constituint lo que anomenarem la Serra de Cadí, que, després de enlairarse a 2.690 metres en el Pedró dels Quatre Batlles, a 2.573 al Puig de Pedraplana, a 2.574 al Salt del Sastre, y a 2.638 a la Canal Baridana, s'allarga encara més y va a humiliarse fins a les aigües del Segre, pels encontorns d'Olianes.

Partió d'aigües

Conegudes aquestes dues grandioses serralades, idènticament contraposades, cal esmentar que en la meitat de sa extensió hi hà una tercera serralada que les uneix, que les lliga l'una a l'altra. Arrenca del Puig de Eyne y del Puig de la Torre d'Eyne (2.832 m.), situats al damunt del coll de Nuria, serralada que seguint en direcció N. troba Cambres d'Ase (2.750 m.), deixalla a la calma y collada de la Perxa (1.577 metres) y a quatre kilòmetres a sa dreta hi hà'l fort de Montlluis, 1.600 metres); deixa a mà esquerra el poble de Bolquera (1.601 metres) y el santuari de Font Romeu (1.776 m.); va pujant, deixant a sa dreta l'estany de la Bullosa, origen del riu Tet, y passant pel costat del Estany Llat (2.150 metres), assoleix la ja esmentada Pica del Canigó.

Aquesta serralada d'unió divideix el terrer que hi hà entre les dues grans serralades, originant dues grans conques hidrològiques: la de la dreta, la del riu Tet, el riu rossellonès, y la de la esquerra, la del riu Segre, que

CONFERENCIES PÚBLIQUES
Sobre les bases de la Mancomunitat Catalana
Avuy, dissapte, a les nou del vespre:
Ateneu Democràtich Regionalista del Poble Nou, Wad-Rás, 208
Conferenciant: Don Francisco Ripoll y Fortuño.
Lliga Regionalista de Gracia, Salmerón, núm. 93
Conferenciant: Don Jaume Bofill y Matas.
Ateneu Regionalista del Poblet, Passatge Mayol, 4
Conferenciant: Don Lluis Puig de la Bellacasa.
Casino de Sans, Carretera, 112
Conferenciant: Don Joseph Cabré y Gelabert.

Al Dia

El discurs den Canalejas

Anunciat ab bombo y platerets, esperat pels seus correligionaris com una esperança de santa continuitat en el poder, pels seus enemichs lliberals ab espectació y ab indiferencia per la opinió pública, el discurs den Canalejas, llegit avuy d'una afirmació categórica de principis governamentals, palinodia de tota una existencia política, ha sigut realment la demostració pràctica de còm se pot parlar un parell d'hores sense dir res.

atravessa la Cerdanya y passant per la Seu d'Urgell baixa cap a Lleida pera abocarse al Ebre.

Per lo tant a la calma y collada de la Perxa hi hà una ben marcada partió d'aigües. Observis que'l fort de Montlluís no es pas damunt de la collada, com sembla seria més propi; es a quatre kilòmetres més endinzat cap a la conca del riu Tet, cap al indret del Conflent y Rosselló.

El comtat del Rosselló

Al antich comtat del Rosselló, además de la conca del riu Tet, que comença al estany de la Bullosa, damunt de Montlluis y passa per Oleta, Vilafranca, Prades y Rodés (ahont acaba la comarca del Conflent), pera entrar a la plana rossellonesa y desembocar a la mar, a Canet, no gaire lluny de Perpinyà, també n'hi hà d'altres que son secundaries, com la de la comarca del Vallespir, pel mitg de la qual hi fresseja el riu Tech, que, brollant sota Roch Colom, salta encinglerat entre la sustra serra del Camgó y el pich de Costabona, passa per Prats de Molló, Arles, Amelia, Geret y Voló, tot recullint les aigües de la vessant nort de les Alberes y les porta a la mar, entre Elna y Argilers.

Una altra conca secundaria es la del riu Agly, que, recullint les aigües de la vessant Sud de les montanyes de Madrés y serra de les Corberes, passa per Quillan, Santa Pau, Pezilla d'Amunt, Estagel, Rivesaltes y Sant Llorens de Salanque, desembocant a la mar, no molt lluny del estany de Leucata o de Salses.

L'antich comtat del Rosselló comprenia aquestes tres conques hidrològiques, o sia les comarques del Conflent, del Vallespir y la del Rosselló propiament dit.

El comtat de Cerdanya

L'altre comtat, el de Cerdanya, estava format per la part superior de la conca del riu Segre. Es una vall de forma ovalada, de 21 kilòmetres de llarch y 7 d'ample a 1,000 metres damunt del nivell de la mar, delimitada a la part O. y N. per les alteroses montanyes ja relatades d'Andorra y Puigmorens y Carlit, al Orient la calma y collada de la Perxa, al S. el Puigmal, collada de Tosses y Pedró dels Quatre Batlles y a Ponent el forat o congost d'Isobol que deixa passar el riu Segre cap a la Seu d'Urgell.

Al mitg d'aquesta vall hi hà una extensa y hermosa plana, tota ella sembrada de pobles.

La frontera

La frontera franch-espanyola no es pas a la serratada de Carlit, Madrés y Corberes com ho senyala la Naturalesa; l'astucia den Richelieu y les dissorts de Catalunya arrant la guerra dels Segadors, portaren la frontera per la carena de la serratalla de les Alberes, dividint aixís la terra catalana que arribava fins al castell de Salses, al estany de Leucata. Li feren seguir la partió d'aigües que van al riu Tech, de la comarca del Vallespir y rius de les comarques de La Garrotxa y Empordà.

Al arribar al Pic d'Eyne, en lloch d'anar seguint la partició d'aigües per la serratalla de la Perxa, la feren seguir cap al Puigmal y cap a la creu de Mayans, damunt la collada de Tosses. Al arribar allí, varen executar un altre fet inaudit, el de dividir la plana de Cerdanya posant les fites per la riera de Vilallobent, entre'ls pobles de Vilallobent y Palau; entre Puigcerdà y Les Guingueses o Burgmadam; per damunt del riu Carol, entre Enveig y Saneja, prop de Guils, enfilarse seguint per damunt del Estany Mal y enfilarse als puigs de Tosa, Farinàs y Pedrós, pera assolir al Puig Colomer, en la frontera franch-andorrana.

Aixís la vall de Cerdanya queda partida en dues meitats: meitat d'Espanya, meitat de França.

L'enclòs de Llivia

Y encara hi hà allí una altra anomalia. A dins de la Cerdanya francesa, a dos kilòmetres de la frontera, hi hà un enclòs de terreny de 12 kilòmetres quadrats, que es d'Espanya, però tot voltat de territori francès. En aquest enclòs o enclave (com diuen oficialment) hi hà l'antiguíssima vila de Llivia, y sos agregats Gorguja y Sareja, que, al negociarse la pau dels Pirineus de 1659, protestà patriòtica y valerosament de la anexió y restà formant part d'Espanya.

Aquest enclòs de Llivia té comunicació ab Espanya ,a través dels dos kilòmetres del territori francés, que'l separen de la frontera, per medi d'un camí neutral, que ya a parar al pont de Llivia, damunt del riu Raur.

Aquest enclòs de Llivia es el que M. Brousse vol exigir d'Espanya que sigui anexionat a França, en compensació de lo que Alemanya s'ha fet donar del Congo francès en les negociacions sobre'ls Marrochs.

A veure si'ls diplomàtichs espanyols, que intervinguin en les negociacions franch-espanyoles que han de comensar aviat també sobre lo dels Marrochs, sabràn dir als francesos, (si ho demanen), que «contra el vicio de pedir, hay la virtud del no dar».

Ja dirà l'amich Puig lo que pertocaria que diguessin els diplomàtichs espanyols, que es tot lo contrari de lo que desitja M. Brousse.—P.

Els estudiants

L'orgue lerrouxista publicà un article, tret de no sabem quin paperot, y escrit en un estil de lo més repugnant, groller y indecent que s'hagi vist, en qual article's vomitaven tota mena d'insults contra'ls estudiants, y no sols això, sinó que's cobria de llot a lo que més estima un en aquest món; a la mare.

Els estudiants, sens dupte, no tenen la mala costum de llegir «El Progreso», y per això l'article passà desapercebut; però ahir un confrare local ne reprodui un troç, protestantne, y aleshores se n'enteraren y's mogué en ells gran agitació.

Per aquest motiu anà una comissió a veure al senyor Portela, al matí, com hem dit a la secció corresponent.

A la tarda seguia l'efervescencia a l'Universitat, hont s'hi reuniren moltíssims estudiants, els quals tractaren de unar en massa a la redacció del orgue lerrouxista. En previsió de lo que pogués passar, hi havía a la plaça algunes parelles de la guardia civil.

Mentres eren allí els estudiants, s'empopegà a passar el senyor Portela, y se sentí algun crit de ¡dimissió! La guardia civil maniobrà y els estudiants se refugiaren al vestíbul, hont s'improvisà una especie de miting, pronunciantse fogosos discursos, y acordantse portar als tribunals a l'autora del article —una tal Roser Acuña—per injuriós y immoral, y demanar a «El Progreso» que rectifiqués els conceptes insultants.

Quan tractaren d'anar cap al carrer de Ponent, hont hi hà'l cau del paper radical, els barrà'l pas la guardia civil, originantse algunes corredisses. Un oficial aconsellà als joves que hi anés sols una comissió, perque tenía ordres de no permetre cap manifestació. Però molts d'ells s'escamparen per varis indrets, y feren cap com uns mil estudiants davant de la redacció dita, que estava custodiada per la policía, per aquesta policía tan bescantada per «El Progreso» y que, en casos apurats, li guarda l'esquena.

Una comissió s'avisà ab el director interí—l'Emilià—es a divertirse al extranger—el qual director, refiat de la policía, procurà fugir d'estudi y no comprometres a res. Aixís, al menys, ho explicaren els de la comissió.

Aquesta tornà a baixar y tots els estudiants tornaren cap a la Universitat, possehts de fonda indignació.

Allí tractaren d'anar en manifestació cap a les Rambles, però al carrer de Pelayo la guardia civil y la policía privaren el pas del gros de la colla, però no pogueren impedir que, després de molts sustos y corredisses y algun cop de sabre, molts estudiants s'aplegessin a la Rambla de Canaletes, formant un grupu nombrós.

La policía hi corregué, y com no's volguessin disoldre, hi hagué una empatada que produí una dispersió general y la detenció de dos minyons que van ser posats aviat en llibertat.

A les 9'30 el governador recorregué les Rambles, que tornaven a presentar l'aspecte normal.

Fins a la matinada hi ha hagut retens y patrulles de guardia civil y policía.

***

Hem rebut un ben escrit treball del alumne d'aquesta Universitat A. Bulart Rialp parlant ab indignació de la grossería que la gazeta lerrouxista ha publicat contra la classe escolar. Recomana a sos companys que dexin sa representació a l'Associació Catalana d'Estudiants y a la «Asociación General de Estudiantes» pera que, conforme disposa la lley d'Imprempta exigeixin al paper lerrouxista una rectificació de la esmentada grossería, y en cas de que s'hi negui portin l'assumpte davant dels Tribunals.

Considera millor aquest procediment que no pas una manifestació de desagradó ja que s'exposarien a que's mogués desordre y hi intervingués la força pública pera disoldrela.

Polítiques

Varies

—El regidor electe don Rafel Vallet ya donar en el local del Comitè de Defensa Social, una conefrencia, sobre'l resultat de les eleccions municipals. Començà recordant sa anterior conferencia abans de les eleccions; va fer un estudi comparatiu entre'ls resultats de la elecció municipal de 1911 ab les que ha hagué en 1909 y 1910, pera deduirne que la coalició de la Lliga Regionalista y la Conjunció de les Dretes havien aumentat de 12,433 vots sobre'ls radicals y de 5,872 sobre la U. F. N. R., lo qual demostra un visible moviment del cos electoral envers els elements d'ordre y de repulsió envers els elements, revolucionaris y llurs còmplix.

Va remarcar que'ls lerrouxistes han perdut les majories als districtes II y IX, guanyades per les dretes; les majories y minories dels VI y VIII y la minoria del IV. Feu observar que la U. F. N. R. no arribà a la majoria en cap districte, treyent sols 6 regidors per minories.

Això dona una seguretat de que a Barcelona guanyaràn la majoria els coaligats si aguanta llur unió. Demostra també que a Barcelona, al igual que a Madrid, Valencia, Saragossa, Bilbao, Sevilla, Salamanca, Vitoria, Pamplona y altres ciutats hi hà una corrent conservadora y acabà demanant a tots la cooperació constant en els treballs electorals y dient que anirà al Consistori a cumplir sos devers ab Deu, ab Barcelona y ab sos electors, sense oblidar sa filiació y que tota sa ambició es que al acabar sa comanda pugui dir que ha cumplert dignament son dever.

L'orador fou molt aplaudit.

—L'Associació Catalana Autonomista, de Sant Feliu de Guixols, ha dirigit una comunicació a la Presidencia de la Lliga Regionalista, adherintse a la campanya de protesta al Real Decret, centralisant les oposicions a Notaries, y a tots els actes que pera conseguir la seva derogació s'intentin.

—Al Ateneu Autonomista del districte VI, carrer de Muntaner, seràn obsequiats ab un dinar, diumenge, dia 3 de desembre, els regidors electes senyors Garriga y Coll, Nolla y Rosés.

—(Avuy, a les dèu de la nit, la secció de propaganda de l'Associació Nacionalista Catalana, Cassador, 4, inaugurarà ses tasques ab una vetllada polítich-literaria.

Municipi

Les balances han de pesar just

Impugnà'l dictàmen el regionalista sedictàmen proposant comprar 100 jochs de balances pera'l mercat de Sant Joseph a un determinat industrial per 1,875 pessetes.

Impugnà'l dictàmen el regionalista senyor Pardo, fonamentantse en que sol costar cada joch de balances 12 pessetes ,de manera que podien trobarse per molt menys de la suma fixada, sobretot tenint en compte que en una partida grossa era més que probable que no arribessin a costar 12 pessetes.

El senyor Mir defensà'l dictàmen, y fins s'enfadà y tot per la impugnació que atribuía a no sabem quins mòvils. L'home s'empenyava en que'l dictàmen passés avant, però en vista de la oposició ferma dels senyors Pardo y Nualart, accedí a que s'acordés comprar les balances y se demanessin notes de preus en plechs que serien oberts per la comissió de Hisenda.

La comissió's reuní'l dimecres, però els regidors se trobaren, ab sorpresa, ab que s'havía infringit l'acort ab la desaprensió més gran, y que'ls plechs havien ja sigut oberts pel negociat.

Entre aquests plechs n'hi havía ún que ofería les balances per 1,100 pessetes.

Els senyors Pardo y Nualart protestaren de tan grossa informalitat; el senyor Mir tornà a enfadarse y a cridar y a donarse cops de puny al pit. Y de sobre arribà un altre plech; era del industrial que'n demanava 1,875 pessetes y que ara rebaixava la suma a 1,082. Indubtablement, algú l'havia advertit de que hi havía un plech de 1,100 pessetes.

L'adjudicació fou feta al industrial esmentat, que era, en definitiva, qui ofería el preu més baix.

Els senyors Pardo y Nualart no tenien el més petit desitg de protegir a determinat industrial, sinó el de que les balances fossin comprades a un preu enrahonat, y que no fossin balances de injusticia y favoritisme, sinó d'equitat.

Y això es lo que han lograt.

El qui protegeix a determinat industrial, bé prou sab el senyor Mir quí es.

Abús radical en projecte

Segueix la maror entre'ls empleats municipals a conseqüencia del intent dels lerrouxistes de declarar efectius els molts nomenaments interins fets durant el bienl.

Pera que's vegi la injusticia enorme d'aquest intent, citarem el càs d'un guarda de consums qui va ser nomenat aussiliar interí, passant d'un salt per sobre dels escribents, oficials segons y oficials primers, que formen la gerarquía burocràtica. Si ara el fan aussiliar definitiu, aquells als quals ha passat al devant, se trobaràn postergats y podràn pensar que, més que la laboriositat y el compliment del dever, els aprofitaría ingressar en un casinet radical y respallar americanes regidoresques.

No sabem si aquestes monstruositats passaràn, però si passen, potser serà qüestió de que l'Ajuntament vinent revisi injusticies tan grosses y posi les coses en el degut lloch.

Ha vingut el senyor Monegal de Madrid.

Diu que les gestions van per bon camí y que si no's considera necessari, no pensa per ara tornar a la Cort.

Ahir va reunirse la comissió d'Ensanxe y va resoldre les últimes dificultats pera l'obertura de la Rambla del Triomf fins al carrer den Pere IV.

La comissió va parlar ab els representants dels propietaris del carrer de Pelayo y els de les companyies de tranvíes que passen per allí, mostrantse tots conformes en contribuir al gasto que ocasionil'l cambi de paviment, que no està decidit encara si serà empedrat o asfaltat.

Reunida ahir la Junta del cens de població, baix la presidencia del alcalde, aprovà'l darrer cens que es de 587,284 habitants de fet y 561,697 de dret, cens molt deficient degut a les dificultats burocràtiques per una banda y a la resistencia incomprensible que moltíssima gent posa a empadronarse.

L'Administració de Consums, sabent que a una casa de la marina de Sans s'hi feya frau de petroli, va enviarhi uns agents que van sorpendre y decomisar 150 kilos de dit producte.

L'alcalde s'ha dirigit al governador, demanantli que autorisi l'ocupació del troç de finca necessari pera unir els carrers den Garriga y den Muntaner.

La comissió d'Estadística va aprovar la llista dels 200 primers contribuyents que tenen dret a elegir compromissaris pera senadors.

Haventse publicat l'anunci a la «Gaceta» el 23 del corrent, desde avuy s'admetràn plechs de proposicions pera'l servey de carros y carros-botes destinats a la secció d'Higiene.

Obertura de plechs, el 23 de desembre.

La comissió consistorial de consums y escorxadors se reunirà pera concretar el límit del plàc pera presentar projectes en l'escandalós concurs pèra la construcció d'un escorxador nou.

La secció de U. y O. ha entregat a Foment el projecte d'aixamplament del carrer den Barbarà y allargament fins al d'Abat Zafont.

El den Barbarà quedaría aixamplat com el de l'Unió y al ser al de Sant Olaguer, perforaría les cases fins al de Abat Zafont, a través del ex-quarter de Sant Pau, y cap al indret del café del Teatre Espanyol.

Els càlculs fets, son: expropiacions, 5.900.000 pessetes; solars resultants enagenables, 7.600.000 pessetes; ben fet realisable, 2 mesos.

Enterrament del Doctor Cortejón

L'enterrament del Dr. Cortejon efectuat ahir al matí va constituir una veritable manifestació de dol.

A tres quarts de deu va començar a sortir de la casa del carrer de Casanovas hont residía l'ilustre canonge la fúnebre comitiva, en la qual hi figuraven prestigiosos personalitats literaries y polítiques, representants de les ordres religioses, centres de cultura, colegis, societats, etc.

Eren portadors de les cintes que penjaven del féretre: el senyor Vidal, per la Junta provincial d'Instrucció pública; el doctor Rubió, per l'Academia Espanyola; el doctor Parpal, per l'Universitat; don Llorenç Comas, pels alumnes del Institut; el regidor senyor Morales, per l'Ajuntament; el senyor Ricart, per la Escola de Nàutica, y el Pare provincial dels Escolapis, en qual Ordre tenía el finat carta de germandat, per la ensenyança privada.

Seguían a la carroça el rector de la parroquia y clergues revestits ab capa pluvial y la capella de música.

Presidien el dol el rector de l'Universitat, senyor baró de Bonet; el senyor alcalde, marquès de Marianao; el governador civil, senyor Portela; el canonge doctor Ballester, pel Capítol; el president de l'Audiencia, senyor del Rio; el fiscal, senyor Rives, y el vis-rector del Institut, senyor Mir y Navarro.

A la presidencia seguíen els regidors senyors Mir y Miró, Marcilla, Carreté y Partlo.

També hi havía el senyor baró de Bonet ab el Claustre de Catedràtichs del Institut y molts de la Universitat.

Al arribar el cadavre davant l'Institut s'agregà al dol la secretaria y alumnes del Institut d'ensenyança de la dona.

El cadavre fou introduit a la Universitat, hont els reverents doctors Martinez, de la Facultat de Medecina, y Brugada y Romero, del Institut, resaren una absolta, continuant després la fúnebre comitiva pel carrer de les Corts fins al Passeig de Gracia.

La gran concorrencia que figurava a la comitiva, aixís com la que presenciava el seu pas, va fer que en el Passeig de Gracia els tranvíes haguessin de parar durant bona estona la circulació.

Els acorts fúnebres de la banda municipal alternaren durant tot el trajecte ab els cants de la escolanía de Santa Madrona.

A dos quarts d'onze arribà la comitiva a la Catedral, parant el féretre davant la porta de Santa Llucia. El Capítol, ab creu alçada y precedit del Colegi de Beneficiats de Sant Sever y de la capella de música de la Basílica, se feu càrrech del cadavre, després de cantar solemne absolta y mentres tocaven les campanes de la Basílica.

El féretre va ser colocat en un túmbul aixecat al mitg del chor. Tenía'ls tres esgraons que corresponen a la categoría del finat.

Va ser celebrant el canonge doctor Sanchez, actuant de ministres els canonges doctors Rodriguez y Moreno.

Al presbiteri hi havía el senyor marquès de Marianao y el regidor senyor Pardo.

La capella de música de la Catedral va cantar la missa dels canonges.

L'ofertori va durar prop d'una hora.

Van començar a oferir l'alcalde, el senyor Pardo, el Capítol, família del difunt, senyor baró de Bonet y catedràtichs, seguint els estudiants y amachs y coneguts del finat.

Al acabar l'ofici el Capítol va entonar una absolta acompanyant el cadavre a la porta de la Catedral, desde ahont va ser trasladat al Cementiri nou.

Govern civil

Els estudiants

Una comissió de estudiants va visitar ahir al matí al governador, al objecte de fer constar davant de la primera autoritat civil la seva protesta per un article publicat en un diari local, ofensiu pels escolars.

Dita comissió va manifestar al senyor Portela que anava allí per delegació dels seus companys que's varen reunir ahir al matí, y que havíen també anat a protestar a la Redacció de «El Progreso», hont no hi han trobat cap redactor.

Els estudiants, al sortir del Govern civil, van remetre'l següent telegrama: «Federació Nacional d'Estudiants.—Madrid.—Estudiants de Barcelona inicien seria protesta per article publicat diari «Progreso», ofensiu classe escolar. Esperem adhesió immediata. Detalls per carta.—La comissió.»

Els estudiants se preparaven ahir a la tarda pera anar de nou a la Redacció de «El Progreso».

La vaga d'ebanistes

Una comissió de obrers ebanistes va visitar al governador, donantli compte del estat de la vaga, que es sense modificacions de cap mena, ni en bé ni en mal, lo mateix que quan la darrera entrevista, de que ja donavem compte.

Regidors monàrquichs

Els regidors monàrquichs, y els monàrquichs electes de Granollers, van estar ahir a saludar al governador.

Els picapedrers

Una comissió d'obrers picapedrers ha visitat al governador, pera exposarli les seves queixes respecte de lo que diguéren els patrons, sobre l'incumpliment de les promeses fetes al resoldre la darrera vaga.

El governador ha convocat pera avuy a patrons y obrers, ab l'objecte de solucionar la diferencia.

Diputació

Per la Diputació Catalana

Aquesta nit, conforme anunciem en altre lloch del present número, començaràn a donarse les conferencies explicatives de les bases de la Mancomunitat Catalana, tan oportunament organisades por la Lliga Regionalista, a iniciativa del nostre bon amich y company, el digne diputat provincial don Lluís Ventosa ó Duràn.

Aquestes conferencies de vulgarisació de lo que es la Mancomunitat y dels beneficis de tota mena que la seva implantació reportarà a Catalunya, estàn destinades a donar fruits ben profitosos, car un cop la conciencia pública s'hagi format un concepte ben just y cabal de la trascendencia del projecte, anirà estimantlo y propagantlo fins a crear aquell estat d'opinió favorable que'l farà triomfar definitivament.

Aixís ho han entès els senyors diputats provincials que composen la nostra Diputació, havent promés alguns l'assistencia a les conferencies que'ls oradors catalanistes, donaràn pels seus districtes, ab lo qual donaràn una nova prova del seu patriotisme y de la confiança que han posat a la realisació d'aquest projecte que reintegra a Catalunya la seva personalitat.

Altres senyors diputats se proposoen pendre part a la creuada que comença avuy. Don Antoni Jansana que ja va parlar del projecte en un discurs pronunciat l'istiu passat en el Foment Autonomista Català, anirà al seu districte pera parlar de lo que representen les bases darrerament aprovades. Don Antoni Sansalvador, que també ha près part en varis actes de propaganda pro Mancomunitat, predicarà sobre'l mateix tema demà, a la tarda, en el Grupu Catalanista de Terrassa. Don Joaquim Cabot y Rovira prepara també una conferencia que donarà molt aviat en un dels centres autonomistes barcelonins, y don Lluís Duràn y Ventosa, que ha tractat d'aquest tema varies vegades y que en en les seves conferencies a la Lliga Regionalista de Sabadell y a la de Barcelona n'ha fet un estudi complet, anirà a Tortosa pera donarhi una explicació del projecte y posarhi de relleu els bons resultats que donarà.

La minoria dels quatre

La minoría radical ,no escarmentada encara ab el fracàs que va tenir el proppassat dissapte a la anomenada «Casa del Pueblo», se proposa anar a celebrar mitings per tots els indrets ab l'objecte de combatre el projecte de la Mancomunitat Catalana.

Com ja's pot suposar, aquesta nova ha sigut comentada humorísticament, car no's pot pendre en serio el fet de que quatre senyors que han assegurat que tant els feya que'l projecte s'aprovés com que's refusés, surtint ara ab una campanya d'aquesta mena.

Encara que, ben mirat, de la minoria dels quatre poden esperarse totes les coses extranyes. Un día voten contra un projecte, negant pera'l mateix la seva colaboració, y quan el projecte es fet, volen discutir les bases y volen terhi tota mena de modificacions estrambòtiques. L'altre día posderen la urgencia d'un dictamen y promouen un debat demanant que's discuteixi ab preferencia, y quan es l'hora de parlar d'aquell assumpte, marxen precipitadament del saló obligant a suspendre la sessió, a pesar de que'ls diputats els hi recorden que hi hà pendent lo de Cullera...

Més la minoría dels quatre, com diuen ells mateixos, té de fer veure que fa alguna cosa.

— Diu un confrare:

En un grupu en que hi havía varis periodistes y alguns diputats provincials hem sentit assegurar fermament al vis-president de la Diputació y senador, senyor Sostres, que ignorava'l fonament que pogués tenir l'especie que circula sobre sa designació pera alcalde de Barcelona al constituirse'l nou Ajuntament; però, que de cap manera acceptaria tan honrós càrrech, entre altres raons, perque'l privaría del de diputat provincial que vé exercint desde fa mes de vint anys y al que té tal afició, que considera à la Diputació com a la seva casa paural.

— Dilluns vinent se reunirà la comissió encarregada de la erecció d'un monument al poeta Jacinto Verdaguer.

— El senyor Prat de la Riba ha sigut invitat a la distribució de premis als alumnes de les Escoles Municipals, qual acte tindrà lloch demà, diumenge, en el Palau de Belles Arts.

— La Comissió organisadora del segón Congrés Internacional de la Tuberculosis, que's farà a San Sebastián, ha demanat una subvenció al Cos Provincial solicitant de pas que's delegui a un senyor diputat pera assistir al Congrés.

— El secretari de la Unió de Productors d'Espanya don Feliu Pons y Solanas ha enviat al senyor president de la Diputació el Reglament y altres publicacions d'aquella entitat.

— El vis-president del Cos provincial don Joaquim Sostres va anar a visitar al senyor Prat de la Riba.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Manifestacions den Canalejas

Madrid, 24, 2 tarda.

El senyor Canalejas, atenent a que les seves darreres manifestacions sobre política internacional no han sigut degudament interpretades, apareguent en els periòdichs en forma poch explícita, ha manifestat que al Govern li convé fer constar lo següent:

Primer. El Govern, com correspòn a la hidalguía de les nacions espanyola, ha procedit en tots els seus actes relatius a la seva intervenció al Marroch, ab la major lealtat, sense excedirse de lo que prescriuen els tractats, sense haver donat compte a les nacions signataries del acta de Algeciras de tot lo que ha realisat al l'imperi del Mogreb.

Es lamentable que a l'extranger se digui, y menys ab referencia a informes espanyols, que Espanya ha tingut flirteigs y coqueteigs ab cap nació, y prepari pactes especials ab cap de determinada.

Segón, Nosaltres no hem autorisat a ningú pera que en nom d'Espanya y sobre assumptes que'ns son propis, pacti ab cap país.

Tercer. Tenim la seguretat de que al entrar en les negociacions que van a entaularse, trobarem a França en la mateixa actitut de cordialitat en que nosaltres ens trobem y creyem que en aquest mateix ambient de cordialitat seguiràn el seu curs.

Espanya va a les negociacions sense arrogancies, però disposada a mantenir els seus drets que estàn definits en els tractats.

El senyor Canalejas ha manifestat que sembla molt extranya l'actitut d'aquests darrers dies de la prempsa anglesa, quan fins ara ha sigut defensora de una «entente» en l'assumpte marroquí.

Suposa el quefe del Govern que monsieur Geoffray no tardarà en començar les negociacions, perque ja a la Cambra francesa s'ha iniciat una tendencia favorable a la prompte terminació de aquest assumpte.

Semblava natural, havent realisat nosaltres una obra de cooperació ab França; que nostres negociacions haguessin precedit a les franch-alemanyes; però el Govern francès no ho va creure aixís.

Per nostra part, això no ha de servir de dificultat, perque no volem abandonar ni un moment l'actitut cordialissima que'ns hem imposat.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Anglaterra, Espanya y França.

París, 24, 10'45 matí.

«Le Petit Parisien» diu que li consta, per conducte anglès absolutament autorisat, que Anglaterra s'ha adherit al tractat franch-alemany ab reserves categòriques y ab la condició de que'ls drets d'Espanya al Nort del Marroch no siguin posats en tela de judici.

Declara Anglaterra que la ciutat de Tanger té de continuar ab l'actual caràcter internacional, sotmetent totes les questions de policía municipal de Tanger a una junta autònoma.

Considera que la cessió d'una faixa de territori congolès a lo llarch de la Guinea espanyola constitueix una violació del tractat franch-espanyol de 1904.

Creu que'l Gabinet de Madrid s'oposarà a tota cessió de territoris de la Guinea a França o a Alemanya.

El mateix diari diu que sab per informes de procedencia espanyola que'l Gabinet de Madrid se negarà a cedir la més petita part de la zona Nort del Marroch, però que està disposat a donar compensacions a França en l'«hinterland» del Sus, conservant la zona entera de Rio de Oro y la part de la costa que'l tractat esmentat prohibeix cedir.

El ferrocarril de Tanger a Fez té de ser internacionalisat, corresponent a Espanya la fiscalisació d'aquesta línia ferria en la part compresa en la zona de Tanger a Alcazar.

Una carta de M. Cruppi al embaixador d'Espanya, de data 5 d'abril de 1911, aixís ho reconeix formalment.

El tractat franch-anglès

París, 24, 8'10 nit.

Avuy s'han publicat les clàusules secretes del tractat franch-anglès de 1904. Heusaquí un extracte d'aquestes clàusules:

Se consigna, en principi, l'adhesió de França a la supressió de les capitulacions al Egipte, el día que Anglaterra ho desitgi.

A cambi d'això Anglaterra accepta el compromís d'examinar les indicacions del Govern francès pera introduir al Marroch reformes de la mateixa naturalesa.

Abdós Governs convenen en que determinats territoris marroquins adjacents a Melilla, Ceuta y altres «presidis» deuen passar a formar part de la esfera d'influencia espanyola, el día que'l Soldà deixi d'exercirhi la seva autoritat, y en que l'administració de la costa desde Melilla fins a l'altura de la vora dreta del riu Sebú serà confiada exclusivament a Espanya.

Espanya deurà donar previament la seva formal adhesió a les disposicions dels articles 4 y 7 de la declaració del día d'avuy y comprometres a executarles.

Ademés, Espanya se comprometrà a no enagenar ni en tot ni en part els territoris colocats baix la seva autoritat o en la seva esfera d'influencia.

Si Espanya, invitada a adherirse al article precedent, creya del seu dever abstenirse, l'arranjament entre França y la Gran Bretanya, tal com resulta de la declaració del día d'avuy, no per això deixarà de ser immediatament aplicable.

Fransa y Alemanya

París, 24, 9'16 nit.

A petició de la Comissió d'Afers exteriors, M. Deschanel, president de dita comissió, insistirà prop de M. De Selves pera que procuri obtenir que Alemanya fassi retirar d'Agadir es creuer «Berlin», en el moment en que la Cambra francesa ya a discutir l'acort franch-alemany.

Nota oficiosa

París, 24, 9'45 nit.

Londres.—A propòsit de la informació d'un diari de París, relativa al paper d'Anglaterra respecte de França y Espanya, s'ha facilitat una nota oficiosa en la que's diu que'ls fets que's refereixen no son del tot exactes y que'ls comentaris que'ls acompanyen, sobretot per lo que toca a l'actitut d'Anglaterra, son de naturalesa que poden desviar completament la opinió pública.

Necrología

Després d'haver rebut fervorosament els Sants Sagraments, ha mort en aquesta ciutat donya Anita Sabater y Alfonso de Monsó, deixant en la major aflicció al seu espòs, fills, mare, germans y demés parents, y essent també la seva mort molt sentida per les distingides relacions de la família, el respecte y l'apreci de les quals s'havía guanyat la difunta ab les seves virtuts per tothom reconegudes.

Deu la tinga al cel y concedeixi als seus parents y amichs un bon consol en la seva aflicció, en la qual els acompanyem.

A la vila de Masnou ha mort, confortada ab els aussilis espirituals, donya Francisca Bonifaci y Casola, viuda de Cortina, dama dotada de nobles sentiments que li havíen conquerit les simpaties y l'afecte de les nombroses y distingides relacions de la família, les quals avuy s'associaràn sens dubte al dol dels fills, fills polítichs y demés parents de la finada, com també'ns hi associem nosaltres, desitjantlos molts anys de vida pera encomanarla a Deu. A. C. S.

A la tendra edat de sis anys ha pujat al cel la xamosa nena Mercè Serra y Garí, deixant en l'aflicció que es de suposar als seus pares, germans, avia y demés parents, dels quals era l'encant y l'alegría, tenint posades en ella ben falagueres esperances.

Atenent als sentiments religiosos que adornen a la família de la finada, creyem que deurà servirlos de lenitiu en el seu dolor la seguretat que poden tenir de que desde'l Cel està pregant per ells.

Nosaltres els acompanyem en la seva pena y els desitjem cristiana resignació.

Ha mort a Santa Coloma de Farnés després d'haver rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica, donya María Turón y Hocta, de Aragò.

La mort de tan caritativa y exemplar senyora haurà sigut sens dubte molt sentida en aquella población, com també en aquesta ciutat, en la qual hi tenía família de la finada nombroses y distingides relacions.

Al enviar al seu espòs don Manuel Aragó, fills y demés parents el testimoni del nostre condol, tem vos pera que Deu aculli en son si l'ànima de tan bondadosa dama. A. C. S.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avuy, nit, a les nou «Compte corrents» y «La xacolatereta».

Gran Teatre del Liceu

Companyia d'ópera italiana de primissimo cartell

Inauguració el 30 de novembre

Continúa obert l'abonament en l'Administració d'aquest Teatre, carrer de Sant Pau, 1 bis, de dos a dotze, de quatre a set tarda y de nou a dotze fins tot el día 28, procedintse desde les deu del matí del día 27 a despatxar a Comptaduría pera la primera funció, que tindrà lloch ab «La Dannazione di Fausto».

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

DEMÀ, DIUMENGE, a dos quarts de deu de la NIT

III FESTIVAL BACH

Credo, Sanctus, Benedictus y Agnus de la

GRAN MISSA, de J. S. Bach

Solistes vocals: Srta. Lluró; Sra. Dachs; senyor Bosch; Sr. Navarro.—Solistes instrumentals: Dr. Schweitzer, organista; Joan Massia, violinista.

Orfeó Català

Orquestra Sinfónica

DIRECCIÓ: Lluís Millet

Localitats: Magatzèm de Música, Dotesio, 1 y 3, Portal del Angel. — Condicions especials pera'ls socis del Orfeó Català.

TEATRE CATALÀ **Romea**

Companyia cómich-dramática del eminent primer actor

RICART CALVO

Primera actriu: LOLA VELAZQUEZ.—Avuy, dissapte, a un quart de deu del vespret La comedia en un acte, «La Dote de Paz» y la famosa llegenda trágica en 3 actes y en vers, de Joseph Echegaray,

En el seno de la muerte

gran éxit de Ricart Calvo. — Demà, diumenge, tarda: La preciosa comedia, en 3 actes y vers, del mestre Tirso de Molina, «El vergonzoso en Palacio» y el poema de rims extravagants, de grandiós éxit, «Cuento de Abril», del ilustre literat don Ramón del Valle Inclán. Decorat exprofés del senyor Ros y Güell. — Demà, diumenge, nit: El sainet de Joaquim Abati, «Entre Doctores» y la famosa llegenda trágica en 3 actes y vers, «En el seno de la muerte».—Dilluns, Moda selecta: «Asociación benéfica de la Canastilla de Divino Niño de Praga».—La preciosa comedia, de Moreto, «EL DESDEN CON EL DESDEN» y lectura de poesies per Ricart Calvo. — Dijous, 30: Aconteciment artístich: Estrena a Barcelona de la darrera obra, del genial autor Jacinto Benavente,

La losa de los sueños

de sorolós éxit al Teatre Lara, de Madrid.—Decorat exprofés del Sr. Ros y Güell.

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE TIVOLI.—Avuy, nit, a les nou, funció monstre: Els 4 Jardys, Els 5 Cronaxs, Miss May Soles and Portner, Marguerite et Maria.—Detalls per cartells.

Teatre Novetats Avuy, dissapte, tarda, no hi hà matinée per tenir lloch els ensaigs de «La casta Susana».—Nit, a un quart de deu. Primer: «Curra».—Segón: Estrena de l'opereta alemanya en tres actes, llibre de Jordi OKonkowky, música del Mtro. Joan Gilbert, adaptació espanyola de Joseph Paz Guerra,

La casta Susana

Gran presentació, espléndit decorat de Joseph Castells. Vestuari casa Malatesta. — Tercer: Ballet grandiós de

PAQUITA ESCRIBANO

Demà, tarda y nit, grans funcions: «Agua de noria», «La casta Susana» y la gentil Paquita Escribano. — Se despatxa a comptaduría.

ELDORADO (Teatre de Catalunya).—Companyia LARRA-LA RIVA.—Avuy, dissapte: La ocurrencia «El gran Carracedo» y Estrena en aquest teatre de la preciosa comedia en tres actes, del insigne literat Jacinto Benavente,

La escuela de las princesas

estrenantse dues decoracions y vestuari.—A les nou.—Demà, diumenge, tarda y nit: «La escuela de las princesas».

TEATRE SORIANO.—Avuy, dissapte, tarda, no hi hà funció.—Nit, a les nou en punt, sucursal cera. Entrada, 30 céntims. Funció mónstre. Primer: «El género alegre».—Segón: «Lirio entre espinas», triomf diari del exquisit sainetista Martínez Sierra. — Tercer: Exit de filigrana (3 actes).

La Niña de las muñecas

Partitura divina, triomf de Leo Fall. Preciosa concepció de la «muñeca», per la Vilar y delicat Vallejo la llissó d'amor per la Montoro y Viñas. — Avuy, estrena de «La suerte de Isabelita», de Martínez Sierra y mestres Giménez y Calleja. — Demà, a dos quarts de quatre y a les sis, «La Niña de las muñecas»; y a tres quarts de deu. Primer: «Lirio entre espinas». — Segón: «La niña de las muñecas».

TEATRE ESPANYOL.—Avuy, nit, a les nou: «Las Bodas de la muerte» y «Los Hugonotes».

TEATRE APOLO.—Avuy, dissapte, nit, «Polvorado de juventud».

TEATRE SALA IMPERI

Avuy, dissapte, nit, a dos quarts de deu: Escollida funció de teatre pera públich major.—Programa de Cines y les obres en un acte: «El Corredor».—Sirena colossal: **Boda interrumpida**, riure continuat. Obertura.—Demà, diumenge, tarda y nit, dues escollides funcions.

**Sala Mercè.-Cine y Grutes

RABASSALET - Antiga Rabassada.
Obert dia y nit. — Serveys per cuberts: de 12 a 3 y de 6 a 9. A la carta, a totes hores, sens aument de preus. «Cannelonis» cada dia. «Bouillabaise» els divendres. Habitacions y pisos amoblats.

LA RABASSADA
HOTEL RESTAURANT
Obert dia y nit. — Gabinets particulars. — Cuina de primera. — Servey a la carta y Cuberts desde 5 ptes.
Atraccions americanes
Scenic Railway, Bowling Alloys, Kake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, etc.
Entrada: 50 céntims
Abdret a elegir una atracció.
Casino particular. — Jochs varis
RESTAURANT DE LUXE
Servey a la gran carta.—Chef de Paris.—Concerts diaris per la
Orquestra de Tziganes
Tranvia directe, sortint cada 20 minuts, desde la cantonada del carrer Craywinkel a LA RABASSADA.
Automòvils desde Casa Gomis a LA RABASSADA.
Carruatges desde el TIBIDABOS LA RABASSADA.

D'espectacles

SORIANO.—Continúen ab èxit les representacions de «Lirio entre espinas» y de l'opereta de Leo Fall «La niña de las muñecas», essent els principals números de música objecte de molts aplaudiments.

La empresa ha lograt ab aquesta classe d'obres congregar totes les nits en aquest teatre a un distingit públich pertanyent a totes les classes socials.

SALA IMPERI.—A benefici de les escoles que sosté l'Apostolat de Senyores pera la Preservació de la Fè, s'anuncien quatre funcions pera'ls quatre dilluns corresponents als dies 27 del corrent, y 4, 11 y 18 del vinent desembre, de sis a vuit del vespre.

La Junta de l'Apostolat creu que en dites funcions serà l'esmentat teatre'l lloch de reunió de la bona societat barcelonina, perque, apenes iniciat el projecte, ha sigut acullit ab tal entusiasme, que ja son abonades totes les llotges, haventh. moltes families que han tingut que conformarse ab les localitats de preferencia per no haverhi més de disponibles.

Entre les distingides families que primer s'han abonat, hi hà el governador senyor Portela, l'alcalde marquès de Marianao, baronesa de Cuadras, senyors de Simón, López, Albó, Sans, Bofill, comtes de Santa María de Sans, Bastinos, Renat, viuda Pons, marquesa de Julià, Dalmases, Urruela, Pérez del Molino, Fargas, Faya, Ros, Prats, Terrades, Clavé, Anglada, Bosch, Macià, Pons, Marimon, Vilavechia, Escolà, Ros Font, Benesat, Venet, Julià, Ricart, Barguño, Duràn, Gallard, Masferrer, Pou, Masó, Alonso, Juny, Betancourt, Beya, Daurella, Bonaplata, Sentmenat, Rull, Romeu, Subirana, Cullaré, Fages, Farrer, Mateu, Palau, Ferrer y Vidal, Tayà y molts altres.

Segueixen despatxantse abonaments a la llibrería del senyor Subirana y a casa del senyor Sala, del carrer de la Canuda.

Teatres

CATALA

L'Ateneu Obrer del districte III, ha organisat pera'l diumenge propvinent a la tarda, una funció teatral, estrenantse la fantasia lírica original del jove Narcís Perbellini, titulada «Viuramor», y la comedia en un acte «Per una capa», den Emili Graells Castells.

CASTELLA

Per la companyía Larra-La Riva, que ab general aplaudiment segueix la seva campanya al Teatre de Catalunya (Eldorado), tindrà lloch demà, dissapte, la estrena en dit teatre de la comedia en tres actes «La escuela de las princesas», original del distingit literat Jacinto Benavente. L'obra serà presentada ab dúes decoracions noves y un rich vestuari.

Anuncis oficials

INGRESSOS de la Companyía dels Camins de Ferro del Nort d'Espanya

LÍNIES	Xiloms. en explotació.	Ingressos desde 1 al 10 de Nbre. 1911 Pesetes	Cts.	1910 Pesetes	Cts.	Diferencia Pesetes	Cts.	Ingressos desde 1 Janer al 10 Nbre. 1911 Pesetes	Cts.	1910 Pesetes	Cts.	Diferencia Pesetes	Cents.
Madrid a Irún y sos ramals.	800	1.258.253	83	1.187.008	90	+ 70.374	93	39.148.222	85	38.740.626	61	+ 407.596	74
Alsa a Santander.	139	101.766	67	92.981	72	+ 8.785	95	2.880.028	18	2.884.485	20	— 96.457	73
Saragossa, Pamplona, Barcelona.	773	720.536	54	698.134	24	+ 22.402	30	22.333.975	74	21.213.255	01	+ 1.110.720	73
Tudela a Bilbao.	240	290.790	96	290.700	33	+ 90	63	8.540.353	28	8.309.298	67	+ 231.144	61
Almansa a Valencia y Tarragona.	524	482.766	99	530.857	51	— 48.090	52	16.025.811	45	15.674.941	12	+ 350.930	32
Asturias, Galicia y León.	741	682.209	72	632.472	86	+ 49.736	86	19.863.833	68	19.592.964	06	+ 270.869	62
Villahona a Avilés.	21	15.208	47	23.646	26	— 8.437	79	636.921	11	709.252	36	— 72.331	25
Ciaño a Soto de Rey.	22	16.569	60	17.117	20	— 547	60	576.420	12	627.970	04	— 51.549	92
Lleida a Reus y Tarragona.	103	68.351	46	64.899	56	+ 3.451	90	1.998.438	83	1.702.947	64	+ 295.491	19
Sant Joan de las Abadesas.	112	109.479	13	106.404	00	+ 3.075	13	3.082.829	58	3.108.983	77	— 26.154	19
Valencia a Utiel.	88	62.725	05	64.141	75	— 1.416	70	1.311.001	92	1.175.912	10	+ 135.174	82
Total a la xarxa.	3.681	3.816.820	41	3.708.371	91	+ 108.448	47	116.437.860	00	113.830.227	48	+ 2.607.759	51

Barcelona 21 de novembre de 1911. — El Secretari del Comité, *Alfred Fuster.*

Sport

La Comissió Organitzadora de la Volta de Catalunya de 1912, ha acordat celebrar dita carrera els dies 17, 18 y 19 de mars próxim.

La prova se dividirà en tres etapes, essent la primera Barcelona, Alella, Vich y Manresa. La segona, Manresa, Monistrol, Igualada, Cervera y Lleida, y la tercera, Lleida, Montblanch, Valls, Reus, Tarragona, Vendrell, Vilanova y Barcelona.

Els premis en metàlich no baixaràn de 2.000 pessetes sense comptar els molts especials.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 24, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Decret disposant les cerimonies ab motiu del pròxim desliurament de la Reina Victoria.

Decret de Guerra y Hisenda trameses ahir.

Reyal Ordre disposant que don Joseph Ortega y Gasset segueixi desempenyant en la Escola Superior d'estudis del Magisteri la Càtedra de Psicología.

Concedint a varis catedràtichs els premis que s'indiquen.

Concedint a don Conrat del Campo el premi de 2.000 pessetes assignat pera una composició de música de cambra.

Disposant que mentres no tinga força de lley lo preceptuat en els articles 63 y 64 del reglament del 25 d'agost darrer, s'acrediti a la Junta Central de Drets passius del Magisteri el 50 per 100 de la dotació de les escoles servides interinament.

Disposant se consideri prorrogat el contracte pera la execució de camins vehinals celebrat en la Diputació de Barcelona el 21 de novembre de 1904.

Autorisant a la Direcció d'Obres públiques pera lliurar a les dipositaries del ram les quantitats que cregui oportunes pera'ls presuposts de camins vehinals aprovats el 28 d'octubre propassat y disposant que's continúin per sos presuposts respectius pel mateix sistema d'administració alguns camins vehinals que's mencionen.

De Saragossa

Saragossa.—Una comissió representant a 90 sacerdots ha visitat al Arquebisbe pera donarli les gracies per la petició feta al Govern de que siguin millorats els sous de la clerguecia rural.

El prelat els aconsellà que creessin una Junta pera continuar les gestions en tal sentit.

De Bilbao

Bilbao.—Per estimarse del tot pacificada la zona fabril y minera dels Alts Forns, s'ha disposat que les forces del exèrcit allí enviades tornin a ses guarnicions.

Procedents d'Ortuella, hont se trobaven destacades, han regressat, incorporantse al regiment de Garellano, de guarnició en aquesta plaça, dúes companyíes de dit regiment.

—El regidor jaumista del Ajuntament bilbaí senyor Joaristi, ha redactat un escrit dirigit a la comissió provincial solicitant que's declari la incapacitat del regidor republicà electe don Eduart Gasol.

Lo de Cullera.
Dictamen fiscal

Madrid, 24, 2 tarda.

El dictàmen del fiscal en la causa de Cullera sembla que està concebut en els següents termes:

Després d'explicar la forma en que ocorregueren els fets, que ja es coneguda, diu:

Això es lo que constitueix en essencia els fets de la causa objecte del dictàmen y faltant sols afegir que això va ocórrer després de la una de la tarda del 18 de setembre últim.

Indubtablement, la escomesa tumultuaria a les autoritats judicials pera impedir l'exercici de les seves funcions, ocorregué ab posterioritat a dita hora.

Segons el bàndol y certificació del major de plaça, que obra en autes, se va proclamar l'estat de guerra a la provincia a les 11'45 del matí.

Va quedar, donchs, declarada la lley marcial abans de començar els sublevats de Cullera a impedir al jutjat l'exercici de la seva funció.

Els delictes que constitueixin la causa son conexes ab el de sedició, pel qual s'instrueix peça separada, y afecten a l'ordre públich.

Correspòn per tant conèixer d'ells a la jurisdicció militar mentres subsisteixi l'estat de guerra, en virtut de lo disposat en l'article primer del bàndol esmentat y càs tercer del article novè y 17 del Còdich de justicia militar.

Contra aquest criteri s'alega per alguns processats la qüestió de incompetencia fundantse en lo disposat en l'article primer de la lley d'enjudiciament criminal, del qual ne deduéixen que del bàndol, y, per tant, de la declaració del estat de guerra, no se'n podia tenir coneixement a Cullera sinó, després de consumats els fets, per quant les comunicacions ferroviàries, telegràfiques y telefòniques estaven interrompudes, haventhi molt poch espay de temps entre la publicació del bàndol a Valencia y el moment en que'ls fets començaren a desenrotllarse a Cullera.

Que en aquesta població el bàndol no's va publicar pel quete de la força que va acudir a restablir l'ordre fins el día 19, y que essent els fets sumarials constitutius de delicte comú, no poden ser jutjats pels tribunals militars, bé considerats aisladament, bé com conexes ab fets anteriors.

S'estima que aquestes alegacions queden ja contestades ab lo exposat.

La declaració del estat de guerra es eficaç en tot el territori de la provincia per l'autoritat pera això facultada s'entén desde'l moment en que ab arreglo al article 20 de la lley d'ordre públich, l'autoritat civil resigna'l mando en la militar o s'arriba al cas que senyala l'article 13 de la mateixa lley.

Se disposa en ella y en dit article que aquesta declaració ha de fersе saber al públich per medi de bàndol y edicte que autorisen les prevencions y mides necessaries.

Ho exigeix dita lley per ésser el medi pel qual queda definida la línia de conducta que l'autoritat té que seguir y que imposa a les demés.

¿Pot deixar d'estar cumplida la formalitat a la publicació del bàndol quan aquest, ab les solemnitats tradicionals s'ha promulgat en la capital del territori, a la qual té accès el que vol?

Basta això sens dubte y això's feu en aquesta ciutat.

Això ja es prou, encara que, pera la major publicitat, no la indispensable, s'hagi procurat fixant després el bàndol en les cantonades y passatges freqüentats, portantlo als districtes de la població, als demés del territori y als periòdichs.

Demanar més es voler eludir la lley, sotmetre nostre «ordinari» a les regles ordinaries, lo que considerem impossible.

Pot semblar a primera vista aquest criteri com contrari al principi general que estableix l'article primer de la lley d'Enjudiciament Criminal, a la materna Constitució d'hont aquell arrenca (article 16), que's cambia la jurisdicció, el sistema d'enjudiciar a que d'ordinari estàn sotmesos els ciutadans, sense prevenirlos aquest canvi, dient que'l coneixen desde'l moment mateix que s'acorda, encara que sigui manifesta la impossibilitat material de que l'acort sigui conegut; però, ben estudiat, tal contradicció no existeix.

Les lleys relatives a estats escepcionals, singularment les d'ordre públich, foren publicades quan se sancionaren y desde allavors se suposen conegudes y obliguen indiscutiblement. Es una lley que podriem anomenar intermitent y de funcionament automàtich, deventse sols en cada cas concretar quines facultats de les que concedeix han de fer ús les autoritats y de quins medis han de valdres pera restablir l'ordre.

Per tot això s'entèn que es competent l'autoritat militar pera seguir coneixent el sumari.

Aquest dictamen fiscal el trobà conforme l'auditor y el capità general resolgué la competencia a favor del fur de guerra.

Arribada dels estudiants

Madrid, 24, 4'15 tarda.

A les onze del matí han arribat a Madrid els estudiants de Barcelona y Saragossa, pera assistir a l'Assamblea escolar.

A la estació acudiren a rèbrels uns 5.000 escolars, ab els respectius estandarts de les Facultats de Medecina.

Els andens estaven atapaits. Als voltants esperaven els que no han pogut tenir accès a la estació.

Al entrar el tren en agulles ha sigut acullida la presencia dels estudiants ab una sorollosa salva d'aplaudiments y visques a Catalunya y Saragossa, que eren contestats pels estudiants catalans y saragossans ab visques a Madrid y a la Federació Escolar.

Saludats pel Comitè Central, s'ha organisat la manifestació, la qual s'ha dirigit a la Universitat, hont havía de celebrarse la sessió inaugural.

Al arribar al carrer Ancha de San Bernardo, era imponent el número d'escolars, suspenentse la circulació de tota classe de vehicols.

Inauguració de l'Assamblea escolar.

Madrid, 24, 5'15 tarda.

A dos quarts de dotze s'han obert les portes de la Universitat, y com que'l Paraninf, ahont devía celebrarse la sessió inaugural de l'Assamblea escolar, era del tot insuficient pera número tan crescut d'estudiants, ha començat una veritable batussa pera entrar. A les portes s'ha format una massa de carn humana: cops de puny, crits, pèrdua de barrets, estandarts per terra. Alguns catedràtichs, ab barret de copa, barrejats entre'ls estudiants, feyen esforsos pera retrocedir, però'ls ho impedía l'allau dels que pugnaven pera entrar.

Pochs minuts ha trigat en omplirse del tot el Paraninf y allavors els bedels han tancat totes les portes, quedant als corredors de la Universitat y al carrer molts centenars d'estudiants y assambleistes.

La taula presidencial la ocupava'l ministre d'Instrucció pública, tenint a la dreta al Rector y al president de la comissió organisadora, senyor Mellando, y a la esquerra als catedràtichs senyors Antón, Castro Pulido y Odon de Buen.

Restablert l'ordre y ocupats tots els setis, ha pujat a la tribuna el senyor Blazquez Borés, vis-president del Comitè Central, qui ha començat dirigint una efusiva salutació als companys de provincies.

Enumera les peticions y qüestions a tractar, totes elles, al seu entendre, justes y equitatives, y excita als llegisladors a estudiar el plan d'ensenyança que cal proposar.

Pochs minuts portava l'orador en l'us de la paraula quan les portes del Paraninf que donen als passadissos de la Universitat s'han obert violentament, penetrant al local alguns centenars d'estudiants, entre la estupefacció dels que ocupaven les localitats.

—Que no n'entrin més!—cridava desde la taula presidencial el president del comitè organisador.

—¿Y còm ho sentirem desde'l carrer? —responíen els assaltants.

Hi ha hagut necessitat de deixar espedites totes les portes.

Les taules habilitades pera la premsa han sigut preses per assalt, y tots els concorrents, drets y mig asfixiats, s'han disposat a escoltar com poguessin la continuació de la sessió.

El senyor Blazquez Borés ha continuat en l'us de la paraula, acabant com ha pogut sense que quasi ningú pogués sentirlo pel burgit regnant.

El senyor Mellando ha censurat els preus exorbitants dels llibres de text y ha afirmat que la cèdula escolar de caràcter obligatori era l'únich medi pera construir la Casa d'Estudiants.

Ha parlat de la ensenyança oficial obligatoria, de la llibertat de la càtedra y de les doctrines científiques.

Es precís—diu—que treyem d'aquesta Assamblea unes conclusions terminants, sèries y definitives, elevant les peticions al ministre d'Instrucció pública d'una manera ferma y discreta.

Acaba dient que professors y estudiants, per unanimitat, deuen demanar una total reorganisació de la ensenyança.

Un estudiant de la Universitat de Valencia pronuncia breus paraules, saludant als companys y oferint al senyor Gimeno el primer follet de la Unió Escolar.

Al atxecaxe'l ministre d'Instrucció pública es objecte de calorosos aplaudiments.

—Vos dono el tractament de amichs —comença dient—perque'ls mol.s anys que porto de professor me donen el dret a portar ab més vanitat la toga del mestre que la casaca del llegislador.

Aquests molts anys—no dich quants, perque també'ls professors tenim la nostra coqueteria—porten apare'lades la pràctica y la experiencia, que donen en materia d'ensenyança una autoritat.

Vos parlo, donchs, com a mestre.

Manifesta la seva extranyesa perque la Casa d'Estudiants no s'hagi creat fà anys, com ha passat en altres nacions.

Espero que al realisarse ara a Espanya se fassi omplint les aspiracions de professors y deixeples, pera lo qual ofereixo la meva voluntat y el meu apoyo moral y material.

Una veu.—Això cal ferho ab la ploma.

El ministre.—Aquest interruptor no sab que he fet bastant de lo que s'intenta fer y que no hi hà cap obra humana perfecta. (Aplaudiments).

Més de l'Assamblea escolar

Madrid, 24, 9'15 nit.

El senyor Gimeno pregunta als assambleistes si estàn conformes ab la supressió de les vacacions, contestant els menys afirmativament.

S'extén en llargues consideracions sobre les reformes d'ensenyança ja publicades en la premsa.

Afirma que als professors no els serveix de mercadeig la publicació dels llibres de text, y demana que's denunciï als catedràtichs que tal cosa fassin.

Una veu.—En Forns, ab el seu llibre d'Higiene. (Les protestes ofeguen la veu del interruptor.)

Termina'l senyor Gimeno el seu discurs, dirigint una salutació, en nom del Rey, el primer estudiant, a les comissions de totes les Universitats.

El ministre d'Instrucció pública ha sigut molt aplaudit.

Aquesta tarda s'han reunit les seccions del Congrés escolar a les aules de la Universitat.

El Consell d'Estat

El plè del Consell d'Estat ha acordat autorisar un gasto de 800,000 pessetes ab destí a l'adquisició de pals y aillladors telegràfichs, y que farà per subasta la Direcció de Comunicacions, a condició de que aquest gasto quedi consignat en el primer presupost que's fassi.

També ha aprovat el plè, de conformitat ab la solicitut del Ajuntament de Barcelona, l'expedient d'arbitris sobre automòvils.

El Tresor y el Banch

El ministre d'Hisenda ha manifestat que en 31 de desembre, al prorrogarse'l presupost pera 1912, se farà també la pròrroga del arreglo ab el Banch d'Espanya pera'l servey de Tresorería.

Conflicte ferroviari

Una comissió d'obrers de la companyía dels ferrocarrils andalusos ha visitat al ministre de Foment, pera pregarli que intervingui, com se feu ab la companyía de Madrid a Cáceres y Portugal, pera que desaparegui el Montepío, contra'l qual protesten els treballadors.

El ministre'ls ha contestat que no intervindrà com a individu del Govern, sinó com amich particular de tots; però abans precisa que'ls obrers retirin l'anunci d'anar a la vaga dins de 15 dies, perque davant de l'amenaça res podría fersе.

Si, com espera, els obrers retiren aquest anunci, creu el ministre que aviat quedarà terminat el conflicte.

Visites.-Els tapers.

El quefe del Govern ha passat la tarda en son despatx oficial, hont ha rebut nombroses visites, entre elles la de la comissió de tapers, acompanyada pel senyor Albert, y una de Galicia, acompanyada pel senyor Urzáiz.

El senyor Canalejas ha manifestat als tapers que si per part dels culliters no hi hagués oposició, resoldria l'assumpte en la forma que se solicita en la instancia, però que de totes maneres procurarà trobar antecedents pera veure si es possible resoldre per medi d'un R. D. y evitar que s'hagi d'esperar a la reunió de les Corts.

Ademés ha ofert fer un estudi ràpit pera aquilatar el fonament de la oposició dels productors de suro y proposar una solució als seus companys de Govern en un dels Consells pròxims.

Els comissionats tapers han anat després a visitar al senyor Rodrigáñez, qui els ha manifestat que ell seguiría la orientació que'ls havía senyalat el senyor Canalejas, afegint que per la seva part procuraría estudiar si era possible resoldre l'assumpte sense esperar a la reunió de les Corts en el curs de la revisió del Aranzel.

El presupost

El presupost de 1912 serà el mateix del any actual, prorrogat per Decret, però ab les modificacions que originen les lleys votades en Corts en el transcurs de 1911, entre les que figura la de cases barates que tant ha de beneficiar als obrers y classe mitja y qual consignació serà de 500,000 pessetes, encara que no s'inverteixi tota la cantitat si no hi hà solicituts bastantes pera absorvirla.

Recepció diplomàtica

Aquesta tarda s'ha celebrat en el ministeri d'Estat l'acostumada recepció diplomàtica, a la que han assistit el Nunci de S. S., els embaixadors d'Austria, Anglaterra, Alemanya y Italia, l'encarregat de Negocis de França y tots els ministres plenipotenciaris residents a Madrid.

El Rey y els estudiants

Madrid, 25, 12'30 matinada.

Al despatxar ab el Rey el senyor Canalejas, el monarca li ha exposat la complascencia ab que ahir va rebre a la comissió d'escolars que'l va visitar, fent elogis de sa actitut y de ses paraules.

El senyor Canalejas també estava avuy molt complascut de que la classe escolar s'acosti al Rey, perque tant convé això com que'l monarca visqui ambient de joventut.

Els escolars — deya'l senyor Canalejas — estàn animats de molt bons propòsits respecte a la seva organisació societaria, y volen, imitant l'exemple d'altres paisos, singularment d'Alemanya, donar cos a la seva personalitat colectiva ab fins benéfichs pera la classe.

El Rey ha expressat el seu desitg de presidir la sessió de clausura de l'Assamblea escolar, però'r topa ab dificultats pera trobar un local prou capaç pera hostatjar a tants estudiants.

L'Ajuntament de Madrid

En la sessió celebrada avuy per l'Ajuntament, s'ha acordat tornar al arrendatari de consums 250.000 pessetes que tenía dipositades com a fiança.

El dictamen proposant la reorganisació del servey de recaudació ha quedat sobre la taula.

El senyor Valdivieso ha defensat una proposició pera que l'Ajuntament acordi elevar al ministre d'Hisenda una moció pera que amplii l'impost d'inquilinat desde 301 pessetes y eleví sa quantía al 25 per cent.

Un regidor ha proposat que's nomeni una comissió que visiti al president del Consell pera recabar d'ell que passi al Municipi el fidel contrast de pesos y mesures, perque això podría donar un ingrés d'importancia.

També ha dit que devía demanarse que passi al Ajuntament la verificació de comptadors.

El mateix regidor ha fet present lo que ingresa al Ajuntament pel servey de telèfons deuría èsser pera'l Municipi.

L'alcalde ha anunciat que aviat publicarà un follet sobre la carestía de les subsistencies.

A n'aqueixa carestía en general contribueix l'excés d'intermediaris, car ha citat el cas de que en un barri hont hi hà 7.000 habitants, se dediquen a vendre gèneros y subsistencies, 172 persones.

El Congrès de Ciencies Administratives.

S'ha reunit a Bruselles la comissió permanent de Congresos internacionals de Ciencies administratives, pera acordar el lloch ahont s'haurà de reunir el segon Congrés, y per unanimitat s'ha resolt que's celebrarà a Madrid, malgrat tenirho solicitat altres nacions.

Del acort se n'ha tingut noticia a Madrid per un telegrama remès per la comissió permanent internacional que presideix M. Cooremann, president de la Cambra de representants belgues, a la secció oficial d'Espanya.

El citat Congrés se celebrarà, donchs, a Madrid, en la primavera de 1914.

Se recorda que l'iniciativa pera gestionar que aquest Congrés se celebri a Madrid se deu al Rey.

Un rumor

Aquesta tarda ha circulat ab gran insistencia el rumor de que entre dos generals que exerceixen càrrech a Madrid, havía sorgit un incident de caràcter personal.

Oficialment no s'ha confirmat.

En honor den Breton

Pera assistir al banquet que el pròxim diumenge se celebrarà en honor del mestre Bretón anuncien la seva arribada a Madrid admiradors seus de Barcelona, San Sebastián y Saragossa.

En la festa estarà exposada una planxa de marbre de Carrara de gran tamany ab el bust del ilustre compositor y les partitures de les seves òperes y sarsueles ab les notes d'or.

L'Azzati y en Barral

Avuy han arribat a Madrid els diputats senyors Azzati y Barral, que han visitat al senyor Azcarate, a don Melquiades Alvarez y al senyor Lerroux, informantlos, segons manifestació dels interessats, de la situació de Valencia, solicitant també el seu appoyament pera interessar del Govern la libertat del senyor Beltràn.

En aquest sentit han escrit al senyor Canalejas demanantli una entrevista.

El senyor Barral ha fet les següents manifestacions:

Que de sa actitut y paraules pronunciades en les visites fetes al president del Consell, ab motiu dels acontecimentes de Valencia y de mals tractes als detinguts de Cullera, no se n'ha separat un sol moment.

Aquestes han quedat reflexades escrupulosament en el sumari militar a que fou el senyor Barral cridat a prestar declaració sobre aquests extrems, y al fer-ho aixís ha obrat com home de conciencia y de lley.

En aquests darrers dies ha sigut honrada sa casa ab la visita de varis periodistes als qui ha comunicat impressions sobre l'aspecte jurídich del procediment incoat per la mort del jutge de Sueca y sos acompanyants y del sumari instruit per mals tractes.

A tots ha exposat el senyor Barral el resultat del seu estudi y opinió.

Congrés de sanitat civil

Aquesta tarda, en l'anfiteatre de Sant Carles s'ha verificat la sessió preparatoria del primer Congrés Nacional de Sanitat civil.

Ha ocupat la presidencia el doctor Albiñana, qui, ab frases enlairades ha explicat als companys la trascendencia y importancia que pera la classe mitja ha de tenir el Congrés, la primera sessió del qual se celebrava.

Ha proposat y ha sigut acceptat per unanimitat que les diferentes seccions de que s'ha de compondre'l Congrés, siguin presidides pels doctors Ortega, Morejón, Call, Ballesteros y Recasens.

La elecció ha sigut acullida ab general aplaudiment.

Després s'ha acordat que sigui president efectiu del Congrés, el doctor Albiñana.

Aquest senyor ha volgut eludir l'encàrrech, però davant de tanta insistencia dels seus companys, ha acceptat.

S'ha fet després la votació pera elegir els altres càrrechs de la mesa.

El Congrés se reunirà demà, a les tres de la tarda y a n'el mateix hi assistex un total de 1.878 congressistes, entre presents y adherits.

Notes del Palau

El Rey, després de despatxar ab el president del Consell, ha concedit audiencia militar, a la que han assistit el general Marina, el tinent general Borbón, el coronel d'enginyers Vives, el d'artilleria marquès de Unzá del Valle, els capitans Adolf Prada, Adolf Gutiérrez, Antoni Carmona, Alfons Martín Garrido, el tinent de navili Daniel Araoz y el tinent Jaqueto.

—Aquesta tarda han passejat els Reys per la Casa de Camp.

—Demà's reunirà tota la familia reyal en el regi alcàzar, pera oir missa ab motiu de commemorarse la mort de Alfons XII.

Com es sabut, ja no's celebren a la capella els funerals pera'l descans de l'ánima, y seguint una costum tradicional al Palau, dies actes sols s'efectuen en els aniversaris del últim Rey y Reina morts que ara es el Rey don Francisco de Assís.

Qüestions obreres

(Málaga.—La societat d'obrers carrilaires ha comunicat oficialment l'acort d'anar a la vaga general, que's farà efectiu el día 7 de desembre.

Aquests dies han celebrat freqüents mitings.

Demanen l'abolició del Montepío y la tornada al treball de tots els despedits.

El senyor Armiñan ha celebrat conferencies ab el governador, director dels ferrocarrils andalusos y enginyers, buscant una solució.

Aquesta es difícil, si bé's creu que, encara que s'arribi a la vaga, no serà general, car la companyía assegura comptar ab personal suficient pera garantisar el servey.

La societat de tipògrafos ha acordat la vaga y el boycot contra la empresa de «La Unión Mercantil», per haver despedit a tres obrers.

Aquest segueix publicantse normalment.

Inondacions

Oviedo.—Governador a Ministre.—Per desbordament de la riera Villamanil ha quedat interceptada la via en el kilòmetre 47. Els viatgers fan transbordo.

També's reben noticies d'haverse inondat la part principal del poble y vega de Rivadeo per desbordament dels rius afluents.

L'alcalde encarrega ab urgencia l'envíu de material de socors.

El carril de la Alpujarra

Almería.—En l'exprés ha marxat a Madrid la comissió que va a gestionar la concessió del ferrocarril de la Alpujarra.

La composen el bisbe, l'alcalde y presidents de societats y forces vives.

Desde'l palau episcopal s'han dirigit a la estació dues mil persones precedides de la banda municipal que han despedit als comissionats ab aplaudiments y visques.

Els homenatges

«El Universo» s'ocupa dels homenatges que's proposen en honor dels senyors Morayta, Galdós y Benavente.

Respecte del primer diu que la santa Isabel fou una intriga hàbilment preparada per en Castelar, que va encarregar a n'en Morayta que fes un discurs plè d'heretgies pera molestar al senyor Pidal, que tenía que presidir la inauguració del curs. Ademés, el discurs del senyor Morayta no tenía cap valor científich.

Tampoch troba justificat que's demani'l premi Nobel pera en Galdós, perque serà fot lo literat que's vulgui, però en cap de les seves obres hi campeja el pacifisme.

Coincideix ab «El Debate» en preferir a n'en Benavente, pera que sigui aquest l'agraciat ab el premi Nobel.

Un negoci

España Libre» diu sobre'l ferrocarril de l'Alpujarra:

Hem denunciat y perseguit xanxulls que coneixem molt a fons per una colecció de cartes sabrosissimes que no tindriem inconvenient en reproduir autogràficament si fós necessari enfondir la campanya.

Son cartes que també deu conèixer un ex-ministre conservador molt versat en negocis ferroviaris y molt conegut en els centres bancaris de Paris y Londres.

Se preparava quelcom molt semblant, encara que fós en menor escala, a n'aquell vergonyós negoci del Nordest, ab el testaferro Duràn, que estava en inteligencia ab varies entitats financieres.

Disentiem nosaltres pel mes d'agost el projecte de ferrocarril de la Alpujarra titllantlo d'immoral, y avuy els senyors Canalejas y Gasset fan seves nostres paraules y reconeixen que s'intentava, a l'ombra de la política, realisar un escandalós y repugnant negoci.

Oyents

Entre les persones que escoltaven amit, sense ser vistes, el discurs del president del Consell, figuren els senyors Moret, León y Castillo, marqués de Portago y l'embaixador de Portugal.

El discurs den Canalejas

La prtempsa republicana de la nit comenta en tons durissims el discurs den Canalejas.

Pera «El Radical» l'afirmació central den Canalejas fou aquesta:—Salvis el trono encara que morin els principis liberals.

«España Libre» diu que en Canalejas va tractar, sense conseguirho, de justificarse apuntant en tots els paragrafs de son discurs l'odi a n'en Melquiades Alvarez.

«España Nueva» diu que qui va trair a n'en Ruiz Zorrilla y en Martos, res de particular té que traicioni als ideals democràtichs.

Escoltant el discurs d'anit un extranger se preguntaría si Espanya es un país de tontos o està governada per un «majadero».

Tampoch es propicia a n'en Canalejas la prempsa del trust.

«El Imparcial» apenes dedica una dotzena de linies a comentar el discurs den Canalejas, y diu que preferiría que'l discurs l'hagués pronunciat a les Corts.

«El Liberal» li diu que s'ha despedit de la democracia y que ha deixat entreveure massa l'odi a n'en Melquiades Alvarez.

L'«Heraldo» l'elogia com a orador, però no té una paraula d'aprovació pera'l fons del discurs.

La portada d'aigües

«La Epoca» segueix combatent l'adquisició de les aigües de Dos-Rius y la municipalisació del abastament d'aigües.

Elogia l'actitut de la Unió Gremial.

Crida l'atenció del senyor Canalejas sobre aquest assumpte.

Diaris denunciats

Han sigut denunciats «El País» y «España Libre» d'anit.

Defunció

Ha mort repentinament l'escultor y acadèmich de Belles Arts, Eduart Barrón.

Programa

Demà publicarà la «Gaceta» el programa de oposicions a les laces de pensionats a l'Academia de Belles Arts, de Roma.

Teatral

Madrid, 25, 1'15 matinada.

Al Teatre Espanyol s'ha estrenat un drama en tres actes de Madrazo, titulat «Nelisa».

Se tracta del últim periode d'un alcohòlich hereditari, barrejantho una petita historia d'amor.

La obra no ofereix interès.

Lo únich notable ha estat el trebball den Borràs, encarregat del paer del alcohòlich.

El públich l'ha ovacionat varies vegades, sobre tot al final del tercer acte, al repersentar la mort er un atach d'alcoholisme.

S'ha alexcat el teló vuit vegades, entre aplaudiments y aclamacions a n'en Borràs.

L'autor de la obra no ha sigut cridat.

Informació extrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Persia y Russia

París, 24, 12'20 tarda.

Teheran.—Persia ha accedit a les exigencies de Russia, relatives als bens de Chona y Souktanch.

En Pau Iglesias

París, 25, 3'36 tarda.

El diputat socialista espanyol Pau Iglesias ha estat a la Cambra de diputats, acompanyat den Fabra Rivas, conferenciant ab M. Jaurés y altres diputats socialistes francesos.

Sinistre marítim

París, 24, 3'40 tarda.

Tokio.—El contra-torpiller «Harasume» ha nautragat, a causa del temporal, prop del Cap Tshima, morint negats 45 homes de la dotació.

Naufragi

París, 24, 8'35 nit.

Trieste.—El vapor italià «Romagna» ha nautragat aquesta nit, prop dee Rovigno, negantse 60 persones.

Les restants han sigut salvades pel vapor «Tirol».

Explosió

París, 24, 9'40 nit.

Liverpool.—Ha ocorregut una formidable explosió a una fàbrica de turtós, enfonzantse part del edifici.

A la explosió ha seguit un incendi.

Han resultat 12 morts y un centenar de ferits.

Als Dardanels

París, 24, 10'25 nit.

Londres. — A la Cambra dels Comuns Mr. Artand ha declarat que Italia no ha notificat a les potencies que tingui'l propòsit d'establir el bloqueig als Dardanels.

MERCATS DE COTO

Telegrames facilitats per D. L. Mata y Pons, de Barcelona

24 de novembre de 1911

Mercat de Liverpool

	Obre	Alsa	Baixa
Octubre-Novembre	5'10	—'01	—'—
Janer-Desembre	4'99	—'—	—'—
Janer-Febrer	5'00	—'—	—'—
Mars-Abril	5'02	—'—	—'—
Maig-Juny	5'02	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—
	—'—	—'—	—'—

Telegrama 12'15.
Vendes 8.000

Disponible	5'22	—'—	—'02
Octubre-Novembre	5'09	—'—	—'—
Desembre-Janer.	4'99	—'—	—'—
Janer-Febrer	4'99	—'—	—'01

Tanca Liverpool.

Octubre-Novembre	5'08	—'—	—'01
Novembre-Desembre	5'00	—'—	—'01
Desembre-Janer	4'98	—'—	—'01
Janer-Febrer	4'99	—'—	—'01
Febrer-Mars.	5'00	—'—	—'01
Mars-Abril	5'01	—'—	—'01
Abril-Maig	5'03	—'—	—'01
Maig-Juny	5'05	—'—	—'01
Juny-Juliol.	5'07	—'—	—'01
Juliol-Agost	5'08	—'—	—'01
Agost-Setembre	5'06	—'—	—'02
Setembre-Octubre	5'05	—'—	—'01

Mercat de Nova York

	Obre	Alsa	Baixa
Desembre	9'24	—'—	—'02
Janer	9'

NOTICIES

DE BARCELONA

Durant el dia d'ahir el temps se va mostrar variat, començant al matí ab el cel desembraçat, si be cap a mitjdia grosses nuvolades van cobrir l'espay ab visibles amenaces de tempesta forta.

Cap a quarts de dóes, quan el cel era més espès, va començar a ploure, y després d'una lleugera ruixada, que va durar cinch minuts, el cel se va escombrar de nou, brillant el sol ab tots els seus esplendors durant el reste de la jornada.

La temperatura va ser agradabilíssima.

La Direcció de «Els Tranvíes de Barcelona», Societat Anònima, ens comunica que desde avuy fins a nou avís, el servey corresponent a la línia de Barcelona a Badalona s'efectuarà ab transbord al carrer de la Creu, a causa de les obres d'empedrat que's realisen en dit lloch.

La societat dei patrons «Colegi d'Artífexs de Barcelona» convida a tots els patrons ebanistes a la reunió que se celebrarà en el local de l'Unió Gremial, carrer Mendizàbal, 25, principal, a les nou d'aquesta nit.

S'ha cursat el següent telegrama:

«Ministre d'Hisenda.—Madrid.—Institut Agrícol Català Sant Isidre, crida l'atenció de V. E. greus perjudicis ocasionats produció tapera elevació drets exportació suro en planxes. — President, Eusebi de Puig.»

El Rvnt. rector de Saldes, bisbat de Solsona, ha visitat al senyor president del Comitè de Defensa Social pera establir una delegació del mateix en la seva feligresía.

—Lavabos novetat, calentadors, banys, waters, preus baratíssims. Lacoma germans, Passeig de Sant Joan, 44.

Demà, diumenge, 26, sortirà cap a Terrassa «L'Esbart Català de Dançaires», a fi d'ilustrar ab dances catalanes la conferencia que son notable director en Aureli Capmany ha de donar en el local de l'Agrupació Regionalista, organisada pel Centre Excursionista d'aquella población.

La Junta Directiva del Centre Excursionista de Catalunya convoca als socis a la junta general extraordinaria que tindrà efecte avuy, dissapte, a dos quarts de deu del vespre, en el mateix local de la societat, pera la elecció dels càrrechs vacants de tresorer y vocal per defunció dels senyors Vintró y Llatas; discusió y resolució d'una proposta pera reforma d'Estatuts en lo referent a quotes, esperant l'assistencia de tots ells.

—Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat, cura inapetencia. B. Doménech, Rda. S. Pau, 71.

Els mossos d'Esquadra de La Garriga han detingut a un vinyó d'una masia, el qual estava reclamat per l'alcalde.

Els de Sant Genís de Vilasar han denunciat a un pastor per fer mal a propietats agenes.

Els del port han detingut a quatre lladregots professionals que rondaven pels molls.

—Bombes. Ramón Puigjaner.—Gracia.

A quarts de set d'ahir matí, hi va haver una alarma al passeig de Sant Gervasi, per haver uns individus del Sometent manats pel cabo senyor Pibernat notat quelcom anormal al núm 47.

Van voltar la casa, el vigilant va obrir la porta, els del Sometent van fer un registre y van trobar senyals d'haverhi entrat alguna persona; però aquesta sens dubte va advertir a temps el perill y va fugir.

—«Encasadas» y «cocas». Forn S. Jaume.

Al cinematògraf Beliograf del passeig de Gracia, hi hagué a les nou del vespre un incendi, cremantse algunes fustes velles que hi havía al interior. S'ignora la causa.

— Casa Sangrà. Rambla d'Estudis, núm. 10. Ultimes novetats. Objectes de tocador y bany.

Germà García Lacruz, de 23 anys, vehí de Sant Andreu, havía pujat al tren correu del Nort que surt d'aquí a les 6'40 del vespre, y aixís que havía arrencat d'aquell parador, va voler baixar y va caure de cara a terra, fentse ferides d'importancia a la barba y als llavis.

Va ser curat al dispensari y després portat al Hospital Clínich.

— Raimost. (Such de raim). Restreny-ment, Estómach, Febre, Convalescencia.

El senyor cònsul general de Costa Rica, don César Nieto, ens participa haverse fet novament càrrech del despatx y cessar en el mateix el senyor cònsul don Joseph Cruxent.

La oficina del Consulat general queda establerta al carrer de Mallorca, 207.

—Estufes Mingrat & Romeu, Hospital, 56.

En la sessió privada que l'Academia Calasancia celebrarà demà, diumenge, dia 26 actual, l'acadèmich de número don Pau Vila San Juan, donarà una conferencia sobre'l tema: «Els d'avuy a Catalunya».

—Turró de crema. Forn de St. Jaume.

La Societat d'Amichs de l'Instrucció en sa última sessió acordà nomenar una comissió composta del Dr. D. Francisco Xercavins, D. Emili Asensio, mestre públich, y l'advocat don Joan Guinart, pera que portin a cap els treballs d'adhesió ab les entitats jurídiques d'aquesta ciutat, a fi de posarse d'acort pera activar els articulats més utils en pro dels Tribunals infantils.

També's nomenaren socies corresponsals a donya Concepció Hidalgo y a donya Emilia Domènech, de Canet de Mar.

DE FORA

—A Olot, l'Escola Pia celebrarà avuy y demà, diumenge, solemne commemoració de Sant Joseph de Calasanz. Avuy hi haurà gran tritlleig de campanes y pregó de la festa. Benedicció de l'imatge nova del Sant y imposició de medalles als nous congregants. Acabarà ab llumi-naries y enlairament de bombes.

Demà, diumenge, missa de Comunió ab plàtica pel P. Joan Vallverdú. Ofici solemne ab sermó del P. Ignasi Gorina y cant de la Missa Montserratina per un chor de noys. Professó. Tronades y enlairament de bombes. A la tarda, sessió literaria musical.

—L'habilitat dels mestres del partit de Sabadell, paga'l material del quart trimestre, a Ripollet, d'onze a una. Recorda que als trenta dies s'ha de donar el compte anyal.

Religioses

Evangeli del diumenge XXIV després de Pentecostés.

(Sant Mateu, XXIV, 15—35.) Digué Jesús a sos deixebles: «Quan vegèu que l'abominació desoladora, pronosticada pel profeta Daniel, està en el lloch sant, (qui llegeix entengui), llavors els que's trobin a la Judea, fugin a les montanyes, y el qui's trobi al terrat, no baixi a pendre res de sa casa, y el que's trobi al camp, no torni a pendre sa túnica; emprò ¡ay de les que estàn en cinta y de les que criaràn en aquells dies! Pregau, donchs, que vostra fugida no esdevingui en hivern, o en dia de dissapte; car hi haurà aleshores gran tribulació, tal que no n'hi ha hagut d'igual desde'l començament del mon fins ara, ni n'hi haurà. Y si no fossin abreviats aquells dies, ninguna carn se salvaría: mes per amor dels elegits seràn abreviats aquells dies. Llavors si algú vos digués: mira, el Christ està aquí o allí, no'l cregau. Puix s'alçaràn falsos Cristos y falsos profetes; y donaràn grans senyals y prodigis, de manera que, fins els elegits, si fos possible, caurien en error. Mireu que vos ho he predit. Per lo tant si vos diguessen: heusaquí que està en el desert, no iscau: mireu que està en lo més absondit de la casa, no ho cregueu. Perque aixís com el llampech surt del Orient y se deixa veure fins en el Occident, aixís, serà també l'adveniment del Fill del Home. En qualsevulla part que's trobi el cadavre, allí se ajuntaràn també les àligues. Y després de la tribulació d'aquells dies se obscurirà el sol, y la lluna perdrà son resplandor, y les potestats del cel seràn commogudes. Y llavors apareixerà la senyal del Fill del Home en el cel; y aleshores se lamentaràn totes les tribus de la terra y veuràn al Fill del Home, que vindrà en els núvols del cel ab gran poder y magestat. Y enviarà sos àngels ab trompetes y ab grans clamors y congregaràn sos elegits de tots els quatre vents desde un extrem a l'altre del cel. Aprenèu de la figuera una comparació: quan ses branques estàn tendres y les fulles han brotat, coneixèu que està propi l'estiu. Donchs, de la mateixa manera, quan vegèu tot això sabèu que ell es aprop, a la porta. En veritat vos dich, que no passarà aquesta generació fins que totes les coses se cumplin. El cel y la terra passaràn, emprò mes paraules no passaràn».

Patró de la setmana. — Sant Lleonart de Porto Maurizio.

ORACIO. — Oh Senyor, que'ns alegrau ab l'anyal solemnitat de Sant Lleonart, vostre confessor, concediunos propici imitar també les accions del qui venerem el natalici. Per Christ, Senyor nostre. Amen.

(Extret de la «Fulla Dominical» que, impresa en nostra estimada llengua catalana, se publica a la ciutat de Vich, plaça de Santa María, núm. 1.)

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans fiol y Fills

Barcelona 24 novembre.

Sessió del matí

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	85'22	85'20	85'22 p.
Ac. F-C. N. Esp.ª fi mes	96'05	94'90	96' d.
» » Alacant fi demes	93'00	»	93'00 d.
Ferro-car. Andalusos	58'10	»	58'10 o.
Río de la Plata	98'	»	98' o.

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons	8'10 per 100
Isabel	11'10 »
Unces y mitjes unces	8'10 »
Quarts d'unca	7'60 »
Octaus y 1-16 d'unca	8'10 »
Franchs	8'33 »
Lliures	27'14 per 1.l.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 5 d.v. o,50 % dany.

Londres 90 dies	26'83 d.
» xech	27'38 p.
París xech.	5'55 p

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions	Diner	Paper
4 % Interior fi mes	85'175	85'175	85'20
» » ctat. s. A.	86'90	»	»
» » » » B	86'15	»	»
» » » » C	86	»	»
» » » » D	85'15	»	»
» » » » G y H	87'60	»	»
Amortisable 5 % fi mes	»	»	»
» » ctat. s. A	101'45	»	»
» » » » C	101'35	»	»
» » » » E	101'25	»	»
Amortisable 4 % fi mes	»	»	»
» » ctat. s. A.	94'70	»	»
Tit. Diuto Mun. 1906 (4 ½ %)	94'85	94'15	94'35
» » » 1907 (4 ½ %)	»	94'	94'25
» » » Ref.ª 1908 (4 ½ %)	»	92'25	92'50
Empréstit. Dip. Prov. (4 ½ %)	»	100'50	101'
Port de Melilla y Chafarinas (6 %)	107'75	107'50	108'

Obligacions comptat

Cambi anterior.				QUEDA Diner	QUEDA Paper
96'	»	»	Villalba a Sog. (4 %)	96'	96'50
95'75	»	»	cep. de Alm. Val. y Zar. (4 %)	95'65	95'85
95'25	»	»	Osca, Fr.ª y altres líniies (4 %) 1 a 150.000	95 25	95'50
82'50	»	»	y mines S. Joan Abadesa gntides. N. (3 %)	82'50	82'75
58'75	»	»	T. B. Franca (2 ½ %)	58'65	58'85
109'85	»	»	M. Z. A., Arlza, s. A (5 %)	109'75	104'
101'75	»	»	Serie B (4 ½ %) 1 a 150.000	101'50	101'75
99'75	»	»	Serie C (4 %) 1 a 150.000	99'65	99'15
94'65			Serie D (4 %) 1 a 150.000	94'75	95'
56'	»	»	» Reus R. (2 ½ %)	56'	56'25
62'25	»	»	A. V. T., no adher. (3 %)	62'25	62'75
78'50	»	»	» » adherides (3 %)	78'35	78'65
44'75	»	»	M. Z. O. y Vigo 1885	44'75	45'
78'50	»	»	Id. id. prio. s. G y H (3 %) n. 1 a 24.903	78'50	79'
104'	»	»	M. a C. P., 1.ª y 2.ª s. (5 %)	104'	104'50
104'	»	»	M. a C. P., 3.ª serie (4 %)	104'	104'50
96'25	»	»	Vasch-Ast., 1.ª hip. (5 %)	96'25	96'75
96'25	»	»	» 2.ª » (5 %)	96'25	96'75
94'	»	»	Olot a Girona (4 %)	94'	94'50
65'	»	C.ª	Gral. de Tranvías (4 %)	65'25	65'75
96'50	»	C.ª	Tranv. B. Andreu y extensió (4 %)	96'50	97'
104'50	»	C.ª	Unees. d'Elc. (5 %)	104'50	105'
94'50	»	C.ª	Ibera. d'Elc. (4 %)	94'50	95'
92'85	»	C.ª	Trasatlántica (4 %)	92'85	93'15
77'50	»	Canal	d'Urgell	77'50	78'
72'50	»	Stat.	G. d'Aigues B.ª (5 %)	72'50	73'
91'	»	»	» (4 %)	91'	91'50
100'	»	C.ª	Gral. Tab. Filip. (4 ½ %)	100'	100'50
94'50	»	C.ª	G. Asfalts Asland (5 %)	94'50	95'
102'75	»	Port	de Tarragona, Serie A. (5 %)	102'75	103'25
91'25	»	Comunitat	de Regants de l'Ebre. Bonos pref. (4 %)	91'25	91'75
98'50	»	F. d'Obres	y Cns., no hip. (4 ½ per cent)	98'50	99'
99'25	»	C.ª	Cotxes y Automòvils (3 %)	99'25	99'75
97'50	»	Siemens	Schuckert, Ind. El. (3 %)	97'50	98'
101'25	»	Stat.	Val. d'Electricitat (3 %)	101'25	101'75
92'	»	Navegació	y Industria (4 %)	92'	92'50
94'25	»	Stat.	«Carbons de Berga» (4 ½ %)	94'25	94'75

Accions fi mes

94'80	F-C. Nort d'Espanya	95'	95'05
93'75	» Mad. Sar. Alacant	94'05	94'10
58'20	Ferrocarrils Andalusos	58'20	58'15

Accions comptat

100'	C.ª Penins. Telefs., pref. 2.001 a 62.000	100'	100'50

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 3'41

4 per 100 Interior comptat	85'15
4 per 100 » fi mes	85'20
Amortisable 5 per 100	101'15
Banch d'Espanya	455'
Arrendataria de Tabacs	293'
Societat General Sucrera—Obligacions	»
» » » Acc. preferides	52'
» » » » ordinaries	20'
Francs	108'45
Lliures	27'88
Banch Espanyol Río Plata	490'

Darrera hora

Telegrama de les 4'35

4 per 100 Interior fi de mes	85'21

Borsa de París

Telegrama de les 3'03

4 per 100 Exterior	95'07
Accions Nort d'Espanya	416'
» Alacant	418'50
» Andalusos	268'
Banch Espanyol Río Plata	450'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi de mes	85'20	85'21	85'20 d.
Ac. F-C. N. Esp.ª fi de mes	94'90	94'95	97'00 d.
» » Alacant fi de mes	94'05	»	94 05 p.

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotisació de Londres:

Accions ferro-carril Atchison	110'81
» » Baltimore	106'75
» » Chesapeake	78'13
» » Unions Pacific	182'62
» » Misouri Kansas	33'25
» Trust del Acer	69'31

Borsa de Londres

Londres, 22

Consolidat anglés 2 ½ %	78'43
Uruguay 3 ½ %	74'50
Renda japonesa 4 %	90'25
» rusa 5 %	103'38
Venezuela 3 %	61'
Colombia 5 %	48'50
Sant Salvador 6 %	98'

Les sessions d'ahir

El Borsí tancà ahir al demati: Interior 85'22 p., Norts 95 d., Alacants 93'90 d., Andalusos 58'10 o., y Plates 98 o.

De la tanca de dijous a les cinch a n'aquesta's millora 0'07 d'Interior, 0'15 de Norts y 0'10 d'Alacants.

= A la tarda, abans d'obrir, m'entero que a Madrid al Banch s'han fet Plates liquidació a 491 y pròxim 493, y Interior 85'22 ab 85'45 pròxim.

De Borsa, després, se'ns envía: 85'22 y 20, ab el mateix cambi de 85'20, comptat, y 85'45, pròxim.

Aquí obre l'Interior a 85'23, se fa 22 y 23 repetides voltes, se cau a 85'18 y se tanca 85'20 paper.

París envía: Exterior 95, 95'10, 95'25 y 95'07, Norts 415, 416, 417 y 416, Alacants 412, 415 y 413, Andalusos 267 y Plates 450.

Aquí s'obre de Norts a 95'20, se fa 10, se torna a fer 95'20, se cau al enter 95 y s'hi tanca ab diner.

D'Alacants s'obre a 94 enters, se puja a 94'25, se cau a 94'05 y s'hi tanca ab diner.

Se cotisen de tanca: Andalusos a 58'10, Colonials a 66 y Catalanes a 12'87.

Municipals, comptat, 94'25.

De les demés obligacions s'opera: Almanses 95'62 a 95'75, frances 58'75, Alacants B. 101'62, C. 96, Almanses adherides 78'37 a 78'50, General de Tranvíes 95'50, Electricitat del 4 94'50 y Port Circulació 1911 105'75, Arizas 103'75.

Accions, comptat, Preferents Peninsular Telefons 50 y ordinaries de Manresa a Berga 92.

Franchs 8'55. Lliures 27'39.

Madrid continua enviant: Interior comptat 85'15. Fi 85'22. Pròxim 85'45. Plates liquidació 490 ½.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'20 d., Norts 94'90 d., y Alacants 94'05 diner.

De la tanca del matí a n'aquesta se pert 0'02 de Interior, 0'10 de Norts y se millora 0'15 de Alacants.

Coneixem de Madrid: Plates 490 per 492 pròxim y darrer, de Renda 85'22 per 85'47 pròxim.

París tanca: Exterior 95'07, Norts 416, Alacants 413, Andalusos 267 y Plates 450.

Es 0'27 d'Exterior, 1 franch més de de Norts, 2 de Alacants, y 1 de Andalusos y Plates.

La paritat ab franchs a 8'45 demostra que estem 0'06 sota cambi de Norts y 0'23 de Alacants. Els Andalusos surten a 57'91 y a Borsa han tancat la 58'10. Surten les Plates a 97'60.

Tanquen a París les Rendes: Francesa 0'05 menys, 95'50; Russa del 906 0'05 més, 104'20; del 909 0'20 més, 102'30; Turca 0'07 més, 90'12 y Brasil 0'10 menys, 88'20.

Les mines milloren de 13 franchs Rio Tinto, 1,768; 1 de Beers, 488; 2 Randmines, 170, y 1 Gold-fields, 115.

Nacional Mexicà com dijous, 175, y Espanyol de Cuba 529, 2 franchs menys.

Rebley.

Musicals

La societat choral «Catalunya Nova» ens comunica que l'eminent mestre Enrich Morera s'ha encarregat novament de la direcció artística, y al efecte, avuy, dissapte, dia 25 del actual, començarà'ls ensaigs, havent oberta dita entitat llista de nous socis choristes pera que puguin inscriureshi tots els que sentin amor a la obra de l'immortal Clavé.

El mestre Enrich Morera té en projecte grans concerts y típiques caramelles per una gran massa de choristes.

Recital de cant de la senyoreta Aleu. —En el saló del «Angelus Hall» s'hi reuní la nit del dimecres una escollida concorrencia, desitjosa d'escoltar la prestigiosa soprano senyoreta Joana Aleu, y a fe que no varen pus penedirse d'haverhi anat, car al programa hi figuraven cançons ja sancionades, com les den Schubert, Beethoven, Schumann, Tauré, Glück y Bellini, y les cantà ab una delicadesa y entonació verament soperba, no descuidant may de donarhi els matissos que elles en sí exigeixen.

Hem deixat de banda parlar de les quatre cançons del nostre veterà mestre Sanchez-Gabanyach, dúes d'elles escrites fà una cinquantena d'anys y que per lo tant se ressenten del italianisme de la época, y encara que ab les dúes noves deuría haver evolucionat en el sentit modern, cau en els mateixos defectes dels primers temps. Malgrat aquestes observacions que alguns se feren, no deixaren pas d'agradar força, essent com les dels altres de fora casa molt aplaudides.

El mestre de piano senyor Códol acompanyà magistralment ab el piano a la senyoreta Aleu, felicitant a tots dos per l'agradosa vellada que'ns feren passar.

A Sitges, durant les vinentes festes de Nadal, s'estrenarà en el Teatre del Prado Suburench l'opereta catalana en un acte y tres quadres «Crepúscols», lletra y música dels novells autors sitgetants don Manuel Gibert y don Antoni Català.

Han sigut contractats alguns artistes de valúa de Barcelona. L'orquestra serà de 25 professors dirigida pel mateix senyor Català. Un distingit escenògraf pinta les decoracions.

Dies enrera se donà una audició íntima de l'opereta a gran nombre d'amichs dels autors, que fruirem de la lectura de les estrofes y al piano la part musical que té un aire catalanesch y, al ensemps, tendre y agradable.

Després de l'audició la distingida dama donya Josepha Vidal de Català y la seva gentil filla varen servir un lunch als invitats.

Aquests sortiren molt ben impresionats de l'audició y molt agraits de les atencions rebudes.

Palau de la Música Catalana. — Demà, 26, s'hi donarà el III Festival Bach en el que, baix la direcció del mestre Millet y ab la cooperació den Joan Massià, violinista, donya Albert Schweitzer, organista; els solistes vocals senyor Lluró, senyora Dachs, senyor Bosch y senyor Navarro; l'Orquestra Sinfònica de Barcelona y l'Orfeó Català, s'executarà'l següent programa:

Primera part, «Preludi» per orga; choral «La vostra voluntat Senyor»; «Preludi» per orga; choral «Jesús, joya meva»; «Fantasía» pera orga; choral «Oh Esperit Sant, diví tresor». Els chorals s'executaràn ab acompanyament de petita orquestra, situantse tant l'orquestra com els chors en la cúpula, y per lo tant invisibles.

La segona y tercera part les omple per complet el «Credo», «Benedictus», «Sanctus» y «Agnus» de la Gran Missa en si menor de J. S. Bach.

En la primera part el violinista Joan Massià tocarà una Cançó de Couperin, Preludi y Allegro de Pugnani y la Sonata en si menor y el Concert en fa de J. S. Bach, aquest ab acompanyament d'orquestra, y les altres obres acompanyades al piano per en Ricart Vives, pianista.

Agricultura

En la darrera sessió celebrada per la Junta Directiva del Institut Agrícol Català de Sant Isidre, el seu president don Eusebi de Puig, explicà'ls actes en que darrerament ha intervingut en sa relació ab les demés societats económiques; el senyor Girona la seva assistencia al Congrés Oleícol que's celebrà a Avinyó; y varis altres senyors vocals l'estat en que's troben algunes gestions que tenen encomanades d'interés pera l'agricultura.

S'aprovà un plan de millores en el local del Laboratori químich de la societat y altre referent a les colecciones de llibres que aquella posseeix.

Els senyors Pons y Tusquets y Nadal y Artós presentaren una Memoria, que fou aprovada, pera dirigir a la Direcció general de Cría cavallar y Remonta, fent varies consideracions pera'l foment y millora de les fires de bestiar cavallar, a Catalunya.

—Dijous celebrà sessió la Junta de Defensa de les aigües del Mogent, Congost y Besós, examinant l'estat actual de la portada d'aigües a Barcelona y a l'influencia que'l mateix pot tenir ab respecte als projectes que's refereixen a les aigües d'aquells rius y de la riera de Tenes.

Entre altres acorts se prengué'l publicar un folletó pera donar coneixement a la comarca, de la actual situació del assumpte.

Del Port

En la sessió celebrada per la Junta del Port, un cop aprovats els comptes corresponents a setembre prop-passat, se donà compte dels següents particulars assumptes:

Visita realisada a les obres del port el diumenge, dia 19, per la infanta donya Pau y sa filla donya Pilar.

Resolucions favorables a les aspiracions de totes les Juntes de Ports respecte a estar exceptuades de les prescripcions de la llei d'Hisenda de primer de juliol últim y de la de 29 de desembre del any anterior, referent al impost especial creat sobre'ls bens de les persones jurídiques.

Acort ab l'autoritat de Marina pera'l fondeig ab caràcter permanent dels dos pontons de la societat «Dipòsit Surant de Carbons de Barcelona» a la dàrsena de Sant Bertràn, en termes que no impideixin la lliure utilisació comercial de cap moll, y aprovació del dictamen formulat per la ponencia nomenada pera proposar el cànon anyal que per ocupació de superficie de dita dàrsena han de satisfer els indicats surants.

Acceptació, per la entitat propietaria del únich cubert particular que existeix a la zona del port, del preu ofert per dita Junta pera sa adquisició, acordantse efectuarla.

—Al moll de Barcelona, després de passar per la quarentena, va sigut amarrat el vapor austriach «Racocci», que ve de Fiume y escales, ab càrrega de versa.

Compres

Alhajes or, plata, platí, monedes, y dentadures se degnen preus molt alts, carrer Cardenal Casañas, número 8, botiga, Joseph Nuñez

Vendes

A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 51.

MOBLES DE A. DIRAT
Exposició permanent.
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizàbal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

SALDOS Y OCASIONS
14, PI, 14, PRAL.
En tota classe de gèneros, adornos, Pelleteria y géneros de punt
Immens assortit y grans ocasions

Ous frescos y del dia, garantisats, a preus reduits. Servey a domicili. «La Avícola Barcelonesa». Salmerón, 231.

Bona ocasió: Merceria al carrer més cèntrich de Barcelona, se ven, per anarsen l'amo al estranger. Dirigirse: Saragossa, 103, St. Gervasi; de 2 a 4.

Piano creuat, arribat d'Alemanya, es NOU, a mitat de cost. Carrer dels Angels, núm. 4, tercer, segona.

Préstams

6.000 duros a interés barato y sense comissió els deixará un particular en hipoteca en una o varies partides. Rahó: Pelayo, 22, entressol, primera. De 10 a 12.

5.000 duros se prendrán en primera hipoteca, sobre finca urbana de valor 15.000 duros. Se desitja tracte directe. Dirigirse per escrit a C. L., Rambla del Centre, núm. 37. Anuncis.

Lloguers

Per llogar casa nova a Horta, punt pintoresch y sa, prop tranvia, hort amurallat, 25 ptes. mes. Rahó: Trafalgar, 79 primer, primera.

Botiga pera llogar
Passatge de Sant Domingo, núm. 11

Pis primer pera llogar, Carme, 61; molt espayós, propi pera taller, despatx, clínica, etcétera.

Anuncis

¡¡MARAVILLA!!

UNA PESETA FRASCO

Prívinto els qui hagin usat altres dentífrichs sense resultat y ho recomanaràn. Es completament inofensiu. Blanqueja y conserva la dentadura. — Dipòsit: Sra. Segalá, A. Serra, V. Ferrer y C.ª y Vidal y Ribas. — Central: Ponent, 38, «La Salud».

Dispepsia, Gastralgia

Totes les funcions digestives se restableixen en uns dies ab el

ELIXIR GREZ

tónich digestiu. Es la preparació més coneguda a tot arreu. Dipòsit a totes les farmacies.—Collin & C.ª París.

Sr. Director del AGARASE, París.
Molt senyor meu: Son producte AGARASE es maravellós, y a n'ell dech la vida. Patia horriblement desde feya nou anys d'un restreniment rebelde y de ses conseqüencies; ja no confiava trobar remey, però'n buscava algún que m'alliviés. En algunes setmanes, son AGARASE ha restablert les meves funcions intestinals; avuy estich completament curat, y ho dech a la eficacia certa del AGARASE. En les afeccions intestinals, Restreniments persistents, Enteritis, Malalties del Fetge, el recaptó sempre als meus clients. Es un producte únich en el món.
Me complasch en felicitarlo per son valiós descubriment.
Serveixis acceptar, etc.—Doctor P. Capel, de la Facultat de Medecina de París.
P. S.— L'AGARASE no és ni un laxatiu ni un purgant, sino un regulador ideal.

Preu: 4 fres.

De venda en totes les bones farmacies y drogueries d'Espanya.

Depilatori Maria Stuard

Usant aquest Depilatori may tindreu pèl moixí

La dòna, en totes ses edats, deu procurar fer sempre forsa goig

El Depilatori Maria Stuard és el millor de tots els depilatoris, per sos sorprenenents y maravellosos resultats. Es el més eficás y inofensiu, puix no irrita'l cutis per delicat y fi que aquet sia.

El Depilatori Maria Stuard és el més eficás perque ab son ús s'obté la completa desaparició de tot pèl moixí y pèl. Es el més inofensiu, per ésser l'únich quina aplicació no perjudica may, per molt temps que s'usi.

El Depilatori Maria Stuard és indispensable en tot tocador per sa elegant presentació en frasch de cristall tallat y per ésser l'únich que no despedeix mal olor, puix la pols conté un perfum delicat.

El Depilatori Maria Stuard és el mes práctich perque en molts casos, y especialment en edat joventi, n'hi há prou ab una o dues aplicacions pera que desapareixi per complet el pèl moixí y pèl, y no torni a readaréixer. No taca y deixa'l cutis ters y hermós.

El Depilatori Maria Stuard deuen usarlo les senyores y senyorotes en totes ses edats. Les mares deuen aplicarlo a n'aquelles de ses filles que en principi els apareixi pèl moixí. Els joves que per la seva edat no tenen ben poblada la barba y bigoti, evitarán ab son ús les molesties de afeitarse. També evita erupcions a la cara, etc., etc.

N.º 1.—Pera que desapareixi'l pèl moixí **N.º 2.—Pera que desapareixi'l pèl**

Els prospectes expliquen la manera fácil d'usarlo. Se vèn a la perfumeria Lafont; drogueries de Vicens Ferrer y C.ª; Riudor y Parés, Portal del Angel, 14, y farmacia de Botta y Baltá, Rambla de Catalunya, 1.—Se remet certificat per correu enviant als senyors Botta y Baltá 7 pessetes en segells de correu o lletra de fácil cobro. Se suplica envíin nom y senyes ben inteligibles.—Preu: 6 pessetes frasch.

EMULSION FORCADA

El más eficaz reconstituyente para niños débiles, delicados, anémicos, desganados, o tardios en andar. Garantiza su gran eficacia reconstituyente el Primer Premio con el que la laureó en su concurso de Emulsiones el Colegio de Farmacéuticos de Barcelona.

Patiu perque volèu USÈU EL

Ungüent Freixinet

(O DEL MIRACLE)

y trobaréu la curació radical y completa del floronco, carbuncle, pústula maligna, parótides, tumors linfátichs, tumors dels pits, panadís, accessos, escrófules, tumors sanguinis, llipies, feridas incises, úlceres, tinya, perellons ulcerats, morenes, herpes, duricies, úlls de poll, picades d'animals verinosos, contusions, cops y cremades; reumatisme, feridas de qualsevol classe que siguin, etc., etc., comprovat per l'experiencia desde temps immemorial.

80 anys d'èxit creixent. "Obras son amores". Provèu y us convencerèu

Dipòsit a Barcelona: Farmacia Freixinet, Gegants, 1.—De venda: Segalá, Rambla de les Flors, 4; a Granollers, farmacia Trui ás; Figueras, farmacia Secret, Cardona, Farmacia Sala; Madrid, farmacia Hijos de Freixinet, San Vicente, 28; y principals d'Espanya y América.

El líquit **AMOR**, de reputació universal, es el més perfecte que's coneix pera NETEJAR METALLS .- De venda per tot arreu.

Mostres gratuites s'entregarán al qui les demani al dipòsit general

CORTS, 702 (Prop la Plaça de Tetuan)

Sabó **Gacela**

Económich y sens rival pera'l rentat. De venda a les principals drogueries y ultramarins

Fábrica de Flors, Corones y Plantes

Antiga Casa. — T. COSTA.—Palla, 13 y 15, pral.

Diner SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, gèneros y altres objectes; Casa autorisada pel Governo y garantida ab el dipòsit correspondent.—Hi ha despatx particular. Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.

Els vómits, coragre, ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors del estómach, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia de usar el

Estómago Artificial

o Polvos del Dr. Kuntz

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gástrichs, com ho certifiquen milers de curats.

De venda a totes farmacies y drogueries